

**TALOUSARVIO JA
TOIMINTASUUNNITELMA 2024
TALOUSSUUNNITELMAT 2025 - 2026**

Kirkkoneuvosto 15.11.2023 § 106
Kirkkovaltuusto xx § xx

SISÄLLYS

1 TALOUSARVIOTA SEKÄ TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAA JA KIRJANPITOA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET	7
1.1 Kirkkolaki ja kirkkojärjestys.....	7
1.2 Kirjanpitolaki.....	7
1.3 Taloussääntö.....	7
1.4 Kirkkohallituksen ohjeet.....	7
2 TALOUSARVION VALMISTELUN PERUSTEET 2024 / KIRKKOHALLITUS	8
2.1 Talouden nykytila	8
2.2 Inflaatio.....	8
2.3 Bruttokansantuote	8
2.4 Työllisyys ja ansiotason kehitys	9
2.5 Seurakuntatalouksien nykytilanne.....	10
2.6 Kirkollisveroennusteet	10
2.7 Jäsenmäärän kehitys	11
2.8 Valtionrahoitus	11
2.9 Maksut kirkon keskushallinnolle	12
2.9.1 Kirkon keskusrahastomaksu, 6,5 % (esitys)	12
2.9.2 Eläkerahastomaksu, 5 % (esitys).....	12
2.9.3 Seurakunnan rahastomaksujen suuruuden arvioiminen	13
2.10 Verotuskustannukset	13
2.11 Palkkakulut.....	13
2.12 Henkilösivukulut.....	14
2.12.1 Eläkemaksut.....	14
2.12.2 Muut henkilösivukulut	14
2.13 Rakennusten ylläpitokulut	14
2.14 Talousarvioavustusten tilittämistä lähetysjärjestöille	15
2.15 Taloudelliset avustukset seurakunnille.....	16
2.16 Muuta huomioon otettavaa.....	16
3 PIENEN SEURAKUNNAN VOIMAVARAT	18
4 TALOUSARVION LAADINNAN PERUSTEET	21
4.1 HENKILÖSTÖ	21
4.1.1 Työajan käytön arviointi	21

4.1.2	Henkilöstökustannukset	22
4.1.3	Muutokset henkilöstössä	23
4.1.4	Henkilökunnan koulutus	23
4.1.5	Henkilöstöetuudet	24
4.1.6	Työhyvinvoinnin ja työterveyshuollon hoitaminen	24
4.2	Hallinnon yleiskulut	24
4.3	Kiinteistöjen yleiskulut	25
4.4	Kustannusten kirjaaminen yhteishankinnoissa	25
5	VUODEN 2024 TOIMINNALLISET PAINOPISTEET JA TAVOITTEET	26
6	TOIMINTASUUNNITELMA	27
7	PÄÄLUOKKA 1, HALLINTO	27
7.1	101, Hallintoelimet	27
7.2	105, Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto	28
7.2.1	Tietohallinto ja lisenssit	29
7.2.2	eAMS, digitaalinen asiakirja-arkisto	29
7.2.3	Basis- järjestelmä, kiinteistöasiakirjojen digitointi	30
7.2.4	Therefore	31
7.2.5	Sähköiset asiointipalvelut	31
7.2.6	Yleishallinnon muita kustannuseriä	32
7.2.7	Hallinto käyttötalous, talousarvio	32
8	PÄÄLUOKKA 2, VARSINAINEN TOIMINTA	32
8.1	Kriisinhoitotyö	33
8.2	201, Jumalanpalveluselämä	33
8.3	202, Hautaan siunaaminen	33
8.4	205, Muut seurakuntatilaisuudet	34
8.5	220, Musiikki	35
8.6	235, Rippikoulu	35
8.7	236, Nuorisotyö	36
8.8	231, Varhaiskasvatus	36
8.9	241, Diakonia	37
8.10	260, Lähetys	38
8.11	Varsinainen toiminta, käyttötalous, talousarvio	39
9	PÄÄLUOKKA 4, HAUTAUSTOIMI	39

9.1	403, Hautausmaakiinteistöt	39
9.2	404, Varsinainen hautausoimi	40
9.2.1	Hautausoimen palvelut	40
9.2.2	Hautausoimenohjelmisto	41
9.2.3	Hautojen kuuluttamismenettely.....	41
9.2.4	Hautausoimen kustannus	41
9.2.5	Hautausoimi, talousarvio	42
10PÄÄLUOKKA 5, KIINTEISTÖTOIMI.....		43
10.1	501, Kiinteistöhallinto	43
10.1.1	Yleistä kiinteistötoimesta	43
10.1.2	Poistot ja arvonalentumat	44
10.1.3	Kiinteistöstrategia	44
10.1.4	Rakennuksiin liittyvät toimenpiteet	44
10.1.5	Tilojen käytön kustannukset	44
10.1.6	Kiinteistöjen muut kustannukset	45
10.2	Sähköinen kulunvalvonta ja hälytysjärjestelmä	45
10.3	502, Kirkot.....	45
10.4	506, Seurakuntatalot.....	45
10.5	507 Asuinkiinteistöt ja osakkeet	45
10.6	510, Maa- ja metsätalous.....	45
10.7	Ympäristötavoitteet	46
10.8	Kiinteistötoimi, talousarvio.....	47
11ERILLISET SEURANTAKOhteet		47
11.1	Työhyvinvointi	47
11.2	Sijoitusvarallisuus	47
11.3	Kulttuuriperinnön hoito, ylläpito ja säilyttäminen	48
11.4	Investoinnit ja pitkäaikaiset menot	49
11.5	Kirkkohallituksen erillisprojektit	49
12LIIKETOIMINTA JA ELINKEINOTOIMINTA.....		49
12.1	Verovelvollisuus	49
12.2	Arvonlisäverovelvollisuus	49
13SISÄINEN LASKENTA.....		50
13.1	Kustannusten kohdistaminen	50

13.2	Sisäiset kirjanpidon erät	50
14 VEROTULOARVIOT, VALTIONRAHOITUS JA SÄÄNTÖMÄÄRÄISET KULUT		
50		
15 MUUT AVUSTUKSET JA LAHJOITUKSET		
52		
15.1	Saadut avustukset, lahjoitukset ja keräystuotot	52
15.2	Annetut avustukset, lahjoitukset ja keräystuotot	52
16 YHTEISTYÖ ERI TOIMIJOIDEN KANSSA		
53		
16.1	Seurakuntien välinen yhteistyö	53
16.2	Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa	54
16.3	Yhtymäselvitys 2023 -2024	54
16.3.1	Väestöennuste selvitettävistä seurakunnista	56
16.3.2	Henkilöressit selvitettävistä seurakunnista	57
17 LUOTTAMUSTOIMET, TOIMIELIMET JA VAPAAEHTOISTYÖ		
57		
18 PELLON SEURAKUNNAN NÄKYVYYS		
58		
19 INVESTOINNIT JA PITKÄAIKAISET MENOT		
58		
19.1	Turtolan kirkon katon korjaaminen	58
19.2	Avustusten käyttötarkoitus	58
20 MUUT KUSTANNUKSET		
59		
21 VARALLISUUDEN HOITAMINEN		
59		
21.1	Sijoitusvarallisuus	59
21.2	Metsätalous	59
22 MUUT TALOUTEEN VAIKUTTAVAT ARVIOT		
60		
22.1	Seurakunnan varsinaisten toimintamallien kehittäminen	60
22.2	Talouden raportoinnin kehittäminen	61
22.3	Kriisiytyvän seurakunnan mittarit	61
23 TALOUSARVIO LUKUINA		
61		
23.1	Tuloslaskelma vuodelle 2024 ja suunnitelmat vuosille 2025 – 2026	62
23.2	Tilastot väestökehityksestä	63
23.3	Kirkkoonkuulumis %	64
23.4	Kateseuranta	64
23.5	Taseen ylijäämän kehitys	64

24 TALOUSSUUNNITELMA 2025 - 2026	65
24.1 Arvio tulevasta kehityksestä.....	65
25 TALouden TASAPAINOTTAMISEN TOIMENPITEET	66
25.1 Vaihtoehtoja talouden tasapainottamiseen	67
26 PÄÄLUOKKA 900, HAUDANHOITORAHASTO	68
26.1 Kustannusten ja tuottojen eriyttäminen seurakunnan taloudesta	70
26.2 Kiinteistöjen yleiskulut	70
26.3 Yleishallinnon kustannukset.....	70
26.4 Työajankäytön arviointi	71
26.5 Hautainhoitorahaston talouden tasapaino.....	71
26.6 Hautainhoitorahasto talousarvio 2024 ja suunnitelma 2025 – 2026.....	71
26.7 Hautainhoitorahaston taloussuunnitelma	72
27 VAIKUTUS VERTAILTAVUUTEEN.....	72
28 TALOUSARVION SITOVIUUS.....	72
29 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET	73

1 TALOUSARVIOTA SEKÄ TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAA JA KIRJANPITOA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

1.1 Kirkkolaki ja kirkkojärjestys

Seurakuntatalouden talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittu noudattaen kirkkolain ja -järjestyksen 15 luvun säädöksiä ja Kirkkohallituksen antamia määräyksiä (KL 22 luku 2 § kohta 7 c). Kirkkojärjestyksessä 1 §:ssä säädetään, että seurakunnan toiminnassa on noudatettava talousarviota ja hyvän talouden hoidon periaatteita.

1.2 Kirjanpitolaki

Seurakuntatalouden kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kirjanpitolakia (1336/1997, myöhemmin KPL) Kirkkohallituksen laatiman tilinpäätösohjeen (7.10.2021) mukaisesti. Seurakuntatalouden talousarvion toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä osassa Talousarvion toteutuminen. Kirkkohallituksen antamat määräykset ja ohjeet kuuluvat kirjanpitolain edellyttämän hyvän kirjanpitoavan (KPL 1:3) lähteisiin seurakuntatalouden kirjanpidosta.

1.3 Taloussääntö

Taloussääntö, jonka kirkkovaltuusto hyväksyy (KL 15:4), sisältää yksityiskohtaiset määräykset seurakuntatalouden taloudenhoidosta kuten rahatoimesta, tilinpidosta, talousarviosta, omaisuuden hoidosta ja tilintarkastuksesta.

1.4 Kirkkohallituksen ohjeet

Seurakuntatalouden talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma sekä tilinpäätös laaditaan Kirkkohallituksen ohjeen mukaisesti. Ohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa seurakuntatalouden talousarvion ja talous- ja toimintasuunnitelman rakennetta ja sisältöä. Talousarvioprosessin selkeyttämisen ja yhdenmukaistamisen tavoitteena on vähentää taloushallinnon henkilöstön työtä ja parantaa samankokoisten seurakuntien vertailtavuutta.

2 TALOUSARVION VALMISTELUN PERUSTEET 2024 / KIRKKOHALLITUS

2.1 Talouden nykytila

Kansantaloutta ovat viime vuosina haastaneet niin koronapandemia, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, korkea inflaatio kuin korkojen nousukin. Talouden kokonaiskuva tällä hetkellä on kaksijakoinen. Myönteisesti talouden kehitykseen ovat vaikuttaneet energiainvestoinnit ja tuontienergian hintojen lasku viime talven kriisitasolta. (Tilastokeskus, 18.9.2023). Toisaalta Suomen pankin väliennusteen (15.9.2023) mukaan Suomi on taantumassa. Talouden elpymisen ennakoidaan kestävän pidempään kuin aiemmin on arvioitu. Kansainvälisen talouden kehitykseen liittyvät riskit ovat kasvaneet, mikä heijastuu myös Suomen talouteen.

2.2 Inflaatio

Inflaatio, kuluttajahintojen vuosimuutos, oli 5,6 % elokuussa (Tilastokeskus, 14.9.2023). Inflaatio voimistui merkittävästi jo pandemian loppupuolella, mitä selittää ainakin pandemian vaikutukset tuotantoketjuihin, muuttunut kulutuskysyntä, talouden nopea toipuminen pandemiasta ja finanssipoliittinen elvytys. Sota ja sen vaikutukset kiihdyttivät inflaatiota entisestään. Inflaatiota on saatu hieman hidastettua lukuisilla koron nostoilla, mutta silti inflaatio on edelleen kaukana tavoitetasosta. Korkeaa inflaatiota pitää yllä maailmantaloutta leimaava suuri epävarmuus, mikä vaikeuttaa pankkien kamppailua inflaation hidastamiseksi. Vuoden 2023 inflaatioksi valtionvarainministeriö ennusti kesäkuussa keskimäärin 5,9 prosenttia (VM 15.6.2023) ja Suomen pankki 4,5 % (20.6.2023).

Tuoreimmissa pankkien ennusteissa inflaation ennustetaan olevan hieman korkeampi 6,5 % (OP) ja 6,2 % (Säästöpankkiryhmä, 14.8.2023). Vuonna 2024 inflaation ennustetaan yleisesti hidastuvan ja asettuvan noin 2–2,5 prosentin välille.

2.3 Bruttokansantuote

Kansantalouden tuotanto (BKT) kasvoi 1,6 % vuonna 2022. Vuosi 2022 oli hintojen nousun osalta poikkeava. Yhtä korkeaa tuotoksen ja välituotekäytön hintojen nousua on nähty viimeksi 1980-luvun alussa. (Tilastokeskus, 21.6.2023) Tilastokeskuksen (31.8.2023) mukaan bruttokansantuotteen volyyymi kasvoi 2023 huhti-kesäkuussa 0,6

% edellisestä vuosineljänneksestä, mutta jäi työpäiväkorjattuna 0,4 % vuodentakaista alemmalle tasolle. Tuotanto kasvoi huhti-kesäkuussa 1 % edellisestä neljänneksestä ja 0,7 % vuodentakaisesta. Yksityiset investoinnit vähenivät 0,3 % ja julkisen sektorin investoinnit 3,3 % Suomen talouden ei ennusteta kasvavan vuonna 2023. Vuodelle 2024 VM ennusti kesäkuussa kuitenkin jo 1,4 prosentin talouskasvua ja vuodelle 2025 hieman korkeampaa 1,9 prosentin talouskasvua. (VM 15.06.2023). Suomen pankin arvio vuodelle 2024 oli kesäkuussa 0,9 prosenttia. Osuuspankin elokuinen ennuste ei ennusta talouskasvua vuodelle 2024 ja Säästöpankkiryhmäkin arvioi kasvun jäävän 0,6 prosenttiin. Suomea koskevat uusimmat talousennusteet löytyvät koottuna Finanssiala ry:n sivustolta.

2.4 Työllisyys ja ansiotason kehitys

Työllisyystilanne on vuoden aikana kehittynyt niin, että työllisyysasteen trendi oli heinäkuussa 74,2 prosenttia, mikä on 0,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisen vuonna vastaavaan aikaan (TEM 22.8.2023). Työttömien määrä (trendi) on kuitenkin viime kuukausina hieman noussut ja työttömyydestä on tullut yhä selkeämmin rakenteellista. Pitkäaikaistyöttömiä oli kesäkuun lopussa 91 000 henkeä. Työllisyyden ennustettiin kuitenkin vielä kesäkuussa (VM 15.06.2023) kasvavan ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysasteen ennustetaan olevan 74,6 prosenttia. Kokoaikaisten palkansaajien säännöllisen työajan nimellisansioiden kasvua kuvaava ansiotasoindeksi nousi Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2023 huhti-kesäkuussa 4,0 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Palkansaajien reaalin ansiotaso laski samalla ajanjaksolla 2,8 %, koska kuluttajahintojen nousu oli nopeampaa kuin ansiotason nousu. Reaalin ansiotaso kääntyi kuitenkin lievään (0,4 %) nousuun vuoden 2023 toisella neljänneksellä. (Tilastokeskus, 25.8.2023) Tilastokeskuksen tietojen (14.8.2023) mukaan koko talouden työpäiväkorjattu palkkasumma oli vuoden 2023 kesäkuussa 9,1 % suurempi kuin kesäkuussa 2022. Koko talouden kausitasoitettu palkkasumma nousi kesäkuussa 2,4 % edellisestä kuukaudesta. Työpäiväkorjattu palkkasumma kasvoi kaikilla päätoimialoilla vuoden 2022 kesäkuuhun verrattuna. Eniten kasvoi julkisen sektorin palkkasumma 17,1 % edellisvuoden kesäkuusta ja 9,7 % toukokuusta. Suuret sopimuskorotukset, kertaerät ja lomarahojen maksu tekivät kesäkuun palkkasumman kasvusta poikkeuksellisen.

2.5 Seurakuntatalouksien nykytilanne

Kirkon talous on selvinnyt viime vuosien haasteista odotettua paremmin. Vuonna 2022 kirkollisveroa tilitettiin 929,4 milj. euroa (912,6 milj. vuonna 2021). Kirkollisveron määrä kasvoi 16,8 miljoonalla eurolla. Tämän vuoden tammi-elokuussa verotuloja on kertynyt 10,6 % enemmän kuin edellisenä vuonna samaan aikaan. Seurakuntien taloudellinen kehitys eriytyy edelleen. Vaikka kirkollisveron tuotto vuonna 2022 kasvoi 157 seurakuntataloudella (61 %), 99 seurakuntataloudella (39 %) se väheni. Edelliseen vuoteen verrattuna niiden seurakuntien osuus, joiden verotulot vähenivät, nousi 10 % ja verotuloja kasvattaneiden osuus laski 10 %. Seurakuntien välisiä eroja hiippakunnittain tarkasteltaessa, lukumäärällisesti eniten verotuloja kasvattaneita seurakuntatalouksia oli Oulun, Tampereen ja Lapuan hiippakunnissa. Seurakuntatalouksia, joissa verotulot vähenivät, oli prosentuaalisesti eniten Mikkelin ja Turun hiippakunnissa.

2.6 Kirkollisveroennusteet

Kirkkohallitus on saanut seurakuntakohtaisen kirkollisveroennusteen (FCG) 31.8.2023. Vaikka kirkollisverotilitykset ovat pysyneet 2020-luvun alkuvuosina vakaina lukuisista haasteista huolimatta, vuodesta 2023 muodostuu monestakin syystä poikkeuksellinen. Vuonna 1.1.2023 toteutettu sote-verouudistus parantaa kirkollisveron reaalista tuottoa ja inflaation puristuksessa tehdyt palkkaratkaisut, ja eläkkeiden vahva inflaationsidonnaisuus nostavat seurakuntalaisten verotettavan tulon määrää. Verotuksen painopisteen siirryttyä valtion verotukseen vähennykset kohdistuvat aiempaa enemmän valtion verotukseen ja aiempaa vähemmän kunnallis- ja kirkollisveroon, mikä johtaa teholtaan parempaan veroprosenttiin ja tavallista suurempiin veronnousuihin. Muutos lienee kertaluonteinen. Elokuussa alkuvuoden 2023 verotulokertymä oli 10,6 % suurempi kuin edellisenä vuonna samaan aikaan. Verotulokertymät eivät ole vielä kääntymässä negatiivisiksi, mutta reaalisesti kasvu kääntyy taantumaksi joissakin seurakunnissa. Tämä tarkoittaa sitä, että seurakuntien on edelleen huolehdittava seurakuntalaisten turvasta yhä vähenevin resurssein. Verotuloennuste on seurakuntakohtainen trendilaskelma. Harkitsevainen ja varovainen seurakunta, varsinkin jos alue on taantuvaa ja hyvin ikääntynyttä, voi perustellusti alentaa vuotuista kasvuarviota. Varovaisuuden periaate on viisautta.

2.7 Jäsenmäärän kehitys

Kirkon tilastopalvelussa (www.kirkontilastot.fi) on ennuste jäsenmäärän kehityksestä koko kirkon tasolla ja myös seurakunnittain. Ennuste perustuu Tilastokeskuksen väestöennusteeseen ja toisaalta seurakuntien aikaisempaan jäsenkehitykseen. Ennusteen mukaan koko kirkon tasolla jäsenmäärä vähenee vuodesta 2022 vuoteen 2030 väli­senä aikana noin 10,4 prosenttia vanhenevan ikärakenteen ja kirkosta eroamisen vuoksi. Hiippakunnittain jäsenmuutos on suurinta Mikkelissä (-15,6 %), Kuopiossa (-13,2 %) ja Turussa (-10,7 %). Helsingin (-7,2 %) ja Tampereen hiippakunnissa (-8 %) jäsenistö vähenee vähiten.

2.8 Valtionrahoitus

Laki valtion rahoituksesta evankelisluterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin tuli voimaan vuoden 2016 alussa, ja samalla luovuttiin seurakuntien yhteisövero­osuudesta. Lain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä (hau­taustoimi, väestökirjanpito­tehtävät sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennus­ten ja irtaimiston ylläpito) korvataan valtion talousarviosta maksettavalla 114 miljoonan euron suuruisella rahoituksella. Summaan tehdään indeksitarkistus vuosittain.

Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa on todettu, että valtionrahoitukseen evankelis­luterilaiselle kirkolle tulee 1 % -yksikön indeksijääditys vuosille 2024-2027. Valtiova­rainministeriön talousarvioesityksessä vuodeksi 2024 (julkaistu 28.8.2023) evankelis­luterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin on esitetty 124 501 000 euron määräraha. Kasvu vuoteen 2023 verrattuna on 1,5 %. Rahoitus maksetaan Kirkon keskusrahastolle osissa kuukausittain ja rahoituksen edelleen tilittämisestä seurakuntatalouksille päättää kirkolliskokous marraskuussa. Tulevassa Kirkon keskusrahaston talousarvio­esityksessä esitetään, että tästä summasta 114 174 800 euroa jaetaan seurakunnille. Kirkkohallitus päättää esityksen jakoperusteen täysistunnossaan 17.10.2023. Rahoi­tukselta 7 881 100 euroa käytettäisiin seurakuntien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon siten, että seurakuntien rakennusavustuksiin koh­dennetaan 7 571 100 euroa ja Basis -kiinteistörekisteriin ylläpitoon ja kehittämiseen 260 000 euroa.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ylläpitoon osoitetusta määrärahasta jaetaan seurakunnille vuosittain avustuksia kirkollisten rakennusten hoitoon ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kirkollisen esineistön konservointiin. Lisäksi Kirkon keskusrahasto jakaa korjausavustusta. Avustusten jakoperusteita ollaan tarkentamassa vuodelle 2024. Asiasta lähetetään yleiskirje myöhemmin syksyllä.

Kirkon keskusrahastolla on velvollisuus raportoida opetus- ja kulttuuriministeriölle sen määräämät, laissa tarkoitettujen edellä mainittujen yhteiskunnallisten tehtävien kustannusten seurantaan varten tarvittavat tiedot. Kirkon keskusrahasto käyttää tietojen toimittamiseen seurakuntien taloustilastoista johdettuja yhteenlaskettuja kustannustietoja. Seurakunnissa tulee tarkasti noudattaa kirkkohallituksen ohjetta kustannusten kohdentamisesta kirjanpidossa.

Vuodesta 2023 lähtien kulttuuriperintökustannukset raportoidaan ns. laskennallisina kulttuuriperintökustannuksia hyödyntäen sekä tilinpäätöstietoja että Basis-järjestelmän tietoja. Raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi seurakuntien tulee huolehtia, että Basikseen on tallennettu kaikki raportoinnissa tarvittavat tiedot. Tilintarkastajia muistutetaan tarkastamaan, onko seurakunta kirjannut kustannukset ohjeiden mukaisesti ja onko sillä raportointiin tarvittavat kiinteistötiedot Basis-järjestelmässä.

2.9 Maksut kirkon keskushallinnolle

2.9.1 Kirkon keskusrahastomaksu, 6,5 % (esitys)

Laskennallisen kirkollisveron perusteella määräytyvä Kirkon keskusrahaston perusmaksu on 6,5 %. Maksu on pysynyt samana vuodesta 2018 alkaen eikä maksuun esitetä muutosta myöskään vuodelle 2024.

2.9.2 Eläkerahastomaksu, 5 % (esitys)

Kirkollisveron perusteella määräytyvä eläkerahastomaksu on 5 %. Maksu on pysynyt samana vuodesta 2018 alkaen eikä maksuun esitetä muutosta myöskään vuodelle 2024.

2.9.3 Seurakunnan rahastomaksujen suuruuden arvioiminen

Seurakunta voi arvioida jo etukäteen sekä keskusrahasto- että eläkerahastomaksun suuruuden. Molemmat maksut perustuvat verovuoden 2022 kirkollisveroon. Seurakuntakohtaiset verovuoden 2022 kirkollisveron ennakkotiedot ovat nähtävissä Veronsaajien sähköisessä palvelussa kohdassa. Muut tilastot: Maksuunpannut verot, verovuoden 2022 tietoja (päivitetty 21.8.2022), taulukko N181 (veronsaajat.vero.fi). Lopullinen tieto julkaistaan verotuksen valmistuttua marraskuun alkupuolella. Laskennallinen kirkollisvero saadaan jakamalla seurakunnan verovuoden 2022 kirkollisverotuotto seurakunnan vuoden 2022 kirkollisveroprosentilla. Kirkolliskokous tekee päätöksen molempien maksujen suuruudesta marraskuussa.

2.10 Verotuskustannukset

Seurakuntataloudet maksavat lain Verohallinnosta (30 §) mukaisesti verotuskustannuksina 3,2 prosenttia Verohallinnon toimintamenoista. Yksittäisen seurakuntatalouden verotuskustannusten laskentaperusteet määräytyvät puolestaan lain 31 §:n mukaan. Verohallinto julkaisee ennakkotiedon vuoden 2024 seurakuntien verotuskustannuksista syyskuun aikana veronsaajien sivustolla. Seurakuntien osuus verotuskustannuksista oli 13,6 miljoonaa euroa vuonna 2023. Verotuskustannusosuus peritään seurakunnilta neljässä erässä maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuun kausitilityksien yhteydessä.

2.11 Palkkakulut

Kirkon 1.3.2023 voimaan tullut virka- ja työehtosopimus (KirVESTES) on voimassa 28.2.2025 saakka. Sopimuskausi on 24 kuukautta.

Palkkoihin on 1.4.2023 tehty 4,5 %:n yleiskorotus.

Vuoden 2024 palkantarkistukset tulevat voimaan 1.2.2024 ja ovat 2,5 %, jollei aiemman sopimuksen perusteella käynnistetty kirkon palkkakilpailukyvyyn tarkastelu johda siihen, että palkoista sovitaan toisin. Palkkakilpailukyky selvitystyön vaikutuksesta palkkoihin sovitaan 30.11.2023 mennessä. Siten tässä vaiheessa on mahdotonta arvioida vuoden 2024 palkantarkistuksia tarkemmin kuin, että ne ovat vähintään 2,5 % helmikuun 2024 alusta lukien. Palkkakilpailukyky selvitystyö voi lisätä kustannuksia tätä

enemmän, jos näin päädytään sopimaan. (Kirkon työmarkkinalaitos, yleiskirje 1/2023)
Lomarahat maksetaan KirVESTES:n mukaisina.

2.12 Henkilösivukulut

2.12.1 Eläkemaksut

Marraskuun kirkolliskokous vahvistaa seurakuntien ensi vuoden palkkaperusteisen eläkemaksun, joka on ollut 28,7 % vuonna 2023. Lisäksi STM vahvistaa työntekijöiden eläkevakuutusmaksut myöhemmin tänä vuonna (marraskuussa), mutta jos ne säilyvät ennallaan, niin työntekijöiden (alle 53-vuotiaiden ja 63 vuotta täyttäneiden) eläkevakuutusmaksu on ensi vuonna 7,15 % ja 53–62-vuotiaiden korotettu työeläkevakuutusmaksu on 8,65 % palkoista. Keskimääräinen työntekijöiden eläkemaksu on näin ollen noin 7,7 %. Työnantajan osuudeksi jää siten noin 21 % palkoista.

2.12.2 Muut henkilösivukulut

Vuonna 2024 työnantajan sairausvakuutusmaksu olisi ennakkotiedon mukaan 1,25 prosenttia (1,53 % vuonna 2023). Työllisyysrahaston hallintoneuvosto on päättänyt esittää STM:lle (pörssitiedote 31.8.2023), että työnantajan työttömyysvakuutusmaksu olisi palkkasummarajaan 2,3 milj. euroa vuodessa saakka 0,27 prosenttia palkkasummasta (0,52 % v. 2023) ja ylempi maksu 1,09 prosenttia palkkasummasta (2,06 % v. 2023) palkkasumman 2,3 milj. euroa ylittävältä osalta. Muut työnantajamaksut ovat keskimäärin noin 0,7 prosenttia. Lopulliset päätökset saadaan marraskuussa.

2.13 Rakennusten ylläpitokulut

Tilastokeskuksen mukaan (16.6.2023) kiinteistön ylläpidon kustannukset nousivat ensimmäisellä vuosineljänneksellä 11,5 % vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2022 vastaavasta ajanjaksosta. Kiinteistön ylläpidon kulueristä eniten kasvoivat sähkön kustannukset, 36,7 %. Veden ja jäteveden kustannukset kasvoivat 4,4 %, korjaukset 7,3 %, lämmitys 10,1 %, jätehuolto 12,0 %, hallinto 5,8 %, käyttö ja huolto 5,7 % sekä ulkoalueiden hoito 6,6 %. Siivouksen kustannukset nousivat 5,8 % ja vahinkovakuutukset 6,3 %. Toisen vuosineljänneksen tiedot julkaistaan syyskuun aikana tilastokeskuksen sivuilla.

2.14 Talousarvioavustusten tilittämistä lähetysjärjestöille

Kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun toiveena on, että seurakunnat ilmoittaisivat järjestöille kohdennetut avustukset heti sen jälkeen, kun niistä on tehty päätökset. Näin toimittaessa järjestöjen taloussuunnittelu olisi varmemmalla pohjalla. Tätä järjestöjen toivetta tukisi parhaiten käytäntö, jossa seurakunta päättäisi jo budjetointivaiheessa avustusmäärärahan jakamisesta järjestöjen kesken. Suositus seurakuntien talousarviomäärärahojen jakamisesta kirkon lähetysjärjestöille on julkaistu Evl-Plus -sivustolla: Hallinto ja talous - Tilastot ja asiakirjat - Kirkon lähetystyön ja kansainvälisen avustustoiminnan tilastot.

Talousarviomäärärahojen myöntämisen ja seurakunnan olemuksen ja toiminnan välillä on kiinteä yhteys. Lähetystyö ei ole vain toimintamuoto, vaan seurakunnan olemisen tapa.

Talousarviomäärärahojen osoittaminen kirkon lähetysjärjestöille ja Kirkon Ulkomaanavulle on seurakuntien oman päätösvallan asia. Kirkon lähetystyön toimikunta suosittelee, että: Seurakunta myöntää lähetystyön ja kansainvälisen diakonian talousarviomäärärahoja kirkon sopimusjärjestöille Kirkon sopimusjärjestöillä tarkoitetaan tässä niitä järjestöjä, jotka ovat solmineet perussopimuksen kirkkohallituksen kanssa. Näitä ovat Suomen Lähetysseura, Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys, Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland, Suomen Piipliaseura, Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys, Lähetisyhdistys Kylväjä, Medialähetys Sanansaattajat ja Kirkon Ulkomaanapu.

Arvioidessaan jakoperusteita oman seurakuntansa osalta, seurakunta voi käyttää seuraavia välineitä:

1. Järjestön rooli seurakunnan oman lähetystehtävän toteuttamisessa.
2. Seurakunnan mahdollisuus osallistua järjestön lähetystoiminnan strategiseen suunnitteluun ja kehittämiseen sekä järjestön päätöksentekoon
3. Lähetystyön ja kansainvälisen diakonian kannatustilasto

2.15 Taloudelliset avustukset seurakunnille

Seurakuntataloudet voivat hakea verotulojen täydennysavustusta ja harkinnanvaraista avustusta. Verotulojen täydennysavustusten jakoperusteita muutettiin vuodesta 2018 alkaen. Verotulojen täydennysavustuksen määrä seurakuntataloutta kohti muodostuu laskelman perusteella. Laskentaperusteisiin ei ole tulossa uusia muutoksia. Tarkemmat tiedot ja ohjeet löytyvät Sakastista: Hallinto ja talous – Keskusrahasto – Avustusjärjestelmä.

2.16 Muuta huomioon otettavaa

Kirkon jäsenmäärän ennustetaan laskevan vuodesta 2022 vuoteen 2027 saakka noin 6,7 % (Kirkon tilastopalvelu). Pidemmän aikavälin ennusteessa jäsenmäärän arvioidaan laskevan noin 10 prosenttia vuoteen 2030 ja noin 21 prosenttia vuoteen 2040 mennessä. Jäsenmäärä laskisi noin 780 000 jäsenellä vuosina 2022–2040. Huomionarvoista on, että verotulojen arvioidaan euromääräisesti kasvavan vuoteen 2030 mennessä koko kirkon tasolla noin 24 prosenttia, vaikka samana ajanjaksona jäsenmäärän laskuksi arvioidaan noin 10 prosenttia. Kirkollisveron kehitystä arvioitaessa oleellista onkin kirkollisveroa maksavien määrä ja verotettavan tulon kehitys, ei niinkään jäsenmäärän muutos. Tulevina vuosina harveneva kirkollisveroa maksavien joukko ylläpitää kirkon toiminnan.

On tärkeää huomioida, ettei kirkollisveroennuste ole inflaatiokorjattu. Vaikka kirkollisverotuotot euromääräisesti nousisivatkin, ne eivät reaalisesti monenkaan seurakunnan kohdalla nouse korkean inflaation vuoksi. Seurakuntien toimintakulut ovat nousseet ja nousevat hintojen nousun ja palkkaratkaisujen myötä huomattavasti. Korjausvelkaa on monella seurakunnalla runsaasti.

Kaikki seurakunnat eivät myöskään ole taloudellisesti samanlaisessa asemassa. Seurakuntien eriytymiskehitys on ilmeistä. Monet pienet seurakunnat ovat jo nyt taloudellisesti tiukoilla ja niiden toimintamahdollisuudet ovat loppumassa. Tällöin tulee miettiä, minkälaista toimintaa tulevina vuosina on mahdollista niukkenevin resurssein järjestää ja mitä toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi voidaan tehdä. Taloudellisesti ja toiminnallisesti järkevä ratkaisu voi olla seurakuntaliitos, joka turvaa seurakunnallinen toiminnan alueella myös tulevaisuudessa.

Seurakunnan tulee aktiivisesti ja säännöllisesti itse seurata talouden, hallinnon ja toiminnan tilaansa ja arvioida sitä kriisiytyvän seurakunnan mittareiden (yleiskirje 28/2021) valossa niin talousarviossa kuin tilinpäätöksessäänkin. Jos seurakunta on taloudellisissa vaikeuksissa, talouden tasapainotustoimenpiteisiin on ryhdyttävä välittömästi.

Talouden (tulojen ja menojen) on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (KJ 6:2)

Tehokkaimpia tapoja saada säästöjä, on luopua turhista kiinteistöistä ja panostaa ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun. Säästöä voi tuoda myös toiminnan priorisointi (joistain työmuodoista luopuminen), toiminnan keskittäminen, uudet toimintatavat, vapaaehtoisten osallistaminen ja yhteistyö muiden seurakuntien ja toimijoiden kanssa.

Kaikkien seurakuntien tulee laatia kiinteistöstrategia tukemaan seurakunnan päätöksentekoa ja talouden tasapainottamista. Kirkkohallituksen täysistunnon hyväksymä malli ja siihen liittyvät taulukot ja ohjeet löytyvät Sakastista: Seurakuntatyö -> Kiinteistöt ja maankäyttö -> Kiinteistöstrategia.

Ennakoivalla pidemmän aikavälin henkilöstösuunnittelulla turvataan riittävät ja tarkoituksenmukaiset resurssit seurakunnan toiminnan toteuttamiseksi tulevaisuudessakin. Henkilöstösuunnittelua tulee tehdä, jos mahdollista, yhdessä alueen muiden seurakuntatalouksien kanssa. Vaikka seurakunnan taloudellinen tilanne vielä olisikin vakaa, on nyt hyvä aika miettiä, mihin verorahat halutaan tai mihin ne on mahdollista käyttää tulevina vuosina. On myös strategisesti tärkeää miettiä, minkälaista toimintaa yhä pienenevä kirkollisveroa maksavien joukko on valmis rahoittamaan ja minkälaista toimintaa se toivoo tulevaisuudessa. Seurakuntatalouden talousarvio vuodelle 2024 laaditaan päivitetyn talousarvio-ohjeen mukaisesti (yleiskirje 24/2022).

Kirkkohallitus

3 PIENEN SEURAKUNNAN VOIMAVARAT

Pellon seurakunnan perustehtävä on välittää Jumalan armoa sanan ja sakramenttien kautta. Seurakunta on lähimmäisenrakkauden yhteisö, joka rohkaisee luottamaan siihen, että ihmisen elämä ei ole pelkästään omien voimien varassa. Pellon seurakunta on sitoutunut huolehtimaan kaiken ikäisistä jäsenistään ja kohtaamaan heitä niin arjessa kuin juhlahetkissä, elämän taitekohdissa sekä kriisitilanteissa.

Sanomaa armahtavasta ja myötätuntoisesta Jumalasta eletään todeksi meillä ja maailmanlaajuisesti keskellä epävarmuutta. Perusturvallisuus on järkkynyt ensin koronapandemian ja sitten Venäjän keväällä 2022 Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan seurauksena. Sota ei vielä näytä laantumisen merkkejä. Uusi huoli on noussut Lähi-idän kriisin syvenemisen myötä syksyllä 2023. Monet muutkin kriisit ovat pysyvä osa meidän arkeamme. Pellossa on kuitenkin tehty se, mikä on voitu. Ilahduttavaa on ollut havaita, miten hyvin ukrainalaiset pakolaiset on otettu mukaan myös seurakunnan toimintaan.

Kirkon merkitys turvallisuudentunteen ja toivon sanoman tuojana korostuu vaikeina aikoina. Tarpeet ja odotukset seurakuntaa kohtaan ovat totuttua yksilöllisempiä. Seurakunnan viestinnässä on siksi syytä nostaa esiin se, miten seurakuntayhteydessä on mahdollisuus pitää yllä ja rakentaa toivoa. Diakoniatyön periaatteisiin kuuluva avun antaminen tekee hyvää ja tuottaa merkityksen kokemuksia silloinkin, kun tulevaisuus näyttää epävarmalta.

Seurakuntatalouden kannalta huolestuttavaa on se, että Pellon kaltainen pieni seurakunta on resursseiltaan hyvin haavoittuvainen. Vuoden 2023 kuluessa on havahduttu siihen, että seurakunnan vastuulla olevien lakisääteisten toimintojen takaaminen on heikolla pohjalla. Nykyisillä työntekijäresursseilla on vastattu yhä lisääntyvään henkisen hädän kohtaamiseen, mikä oirehtii henkilöstön uupumisena. Miten käy, jos tilanne ei helpotu?

Pienessä seurakunnassa on keskeisenä haasteena se, että useimpia työaloja edustaa vain yksi työntekijä. Tehtävänkuvien muokkaaminen tarkoittaa siten sitä, että työalara-

joja on ylitettävä. Se edellyttää joustavuutta sopeutua muutoksiin, joita työnantaja joutuu ilmoittamaan. Jotta päämäärä pysyisi kirkkona, kauan aikaa hankkeilla olleen henkilöstöstrategian valmistelu olisi vuonna 2024 vihdoinkin saatava käyntiin.

Kiinteistöstrategian jo päätetty laatiminen on vastaavasti lykkäätynyt uudelleen, nyt vuodelle 2024. Kirkkokiinteistöjen kattojen tuleminen rakenteellisen käyttöikänsä päähän sekä seurakunnallisten kokoontumis- ja työskentelytilojen käyttö vaativat kokonaisarviointia, rivitalosta puhumattakaan. Joka tapauksessa on varauduttava toimistotilojen muokkaukseen sekä haarukoitava vaihtoehtoisia toimintatiloja. Toimialalle on rekrytoitu päällikkötasoinen henkilö, joka palvelee osaamisellaan Pellon lisäksi Kolaria ja Ylitorniota.

Lakisääteisten palveluiden suhteen on aivan oikein, että seurakuntalaiset odottavat verorahoille vastinetta, siis riittävää asiantuntemusta ja ennakoitavaa, katkotonta palvelua. Sitä näkökulmaa edustaa myös kirkkohallituksen seurakunnille osoittama muistutus siitä, että kustannusten kasvaessa ja resurssien niukentuessa taloutta voidaan tasapainottaa mm. luopumalla kiinteistöistä ja panostamalla tilojen monikäyttöisyyteen, kokeilemalla uusia toimintatapoja tai kehittämällä yhteistyötä muiden seurakuntien ja toimijoiden kanssa. Tulevaisuuden strategiaa ja ratkaisuja kannattaa valmistella huolellisesti ja hyvissä ajoin, eikä vasta sitten, kun ollaan pakon äärellä.

Pellon seurakunnan toimintakulttuurille on ollut leimallista halu tehdä yhteistyötä yli rajojen. Ylitornion ja Kolarin seurakuntien kanssa on harjoitettu yhteistoimintaa taloushallinnon ja virastonhoidon sekä kiinteistönhoidon saralla. Myös kirkkomusiikin alueella on löydetty osa-alueita, missä yhteistoiminta on perusteltua ja virkistävää. Vastaavasti lapsi- ja nuorisotyötä toteutetaan sujuvasti Pellon kunnan kanssa.

Seurakuntarakenteiden muutoksiin liittyvää valtakunnallista ja alueellista keskustelua seurataan aktiivisesti. Samalla muokataan yhteistyömuotoja oman seurakunnan tarpeen ja päättäjien tahtotilan mukaan. Vuoden 2023 keväällä käynnistetty valmistelu yhtymäselvitysprosessista on antanut tuomiokapitulille perusteet selvittäjän asettamiseen. Syksyllä selvittäjän johdolla toteutuvat eri tahojen kuulemiset johtanevat siihen, että selvityksen pohjalta voidaan keväällä 2024 tehdä hallinnollisia päätöksiä asian johdoista. On kiinnostavaa nähdä, miten seurakuntien historiallisesti erilaiset toimintakulttuurit voidaan uskottavasti saada hitsatuksi yhteen.

Tekemisen ja toimijuuden resursseihin on hallinnon ja rakenteiden lisäksi myös muita näkökulmia. Pellossa on kymmeniä aktiivisia, toiminnanhaluisia ja osaavia seurakuntalaisia. Heidät voidaan ymmärtää aarteena, joka on huomattavana lisänä paitsi toiminnan toteuttamisessa, niin myös tiimien kautta sen ideoinnissa ja suunnittelussa. Seurakunta on Kristuksen ruumis, jossa jokaisella jäsenellä on oma, tärkeä paikkansa ja tehtävänsä. Seurakuntalaisten osaaminen on mahdollista kanavoida yhteiseen käyttöön vaikkapa syksyllä 2023 ideoidun vastuuvapaaehtoisuuskonseptin pohjalta. Jo kokeiluvaiheessa se on auttanut näkemään aktiivisen toimijuuden mahdollisuudet.

Vuonna 2023 alkanut uusi valtuustokausi on käynnistynyt hyvin. Vuonna 2024 valtuutettujen tärkeänä hallinnollisena luottamustehtävänä on osallistua kirkolliskokousedustajien ja hiippakuntavaltuuston jäsenten vaaleihin. Ylemmän tason edustuselinten vaalit korostavat kykyä nähdä yhteinen hyvä tulevaisuus ja työskennellä sitoutuneesti sen eteen. Kesällä 2023 hyväksytyjen uuden kirkkolain ja -järjestyksen vaatimat seurakunnan hallintoa säätelevät ohjesääntöjen päivitykset astuvat voimaan vuoden 2024 alussa. Ne puolestaan johtavat aiemmasta poikkeavaan, itsenäisempään hallintokulttuuriin.

Lähivuosina joudutaan tekemään uusia karsimisia, koska verotuloja on vaikea kasvattaa prosenttia korottamalla. Kukaan ei pysty ennustamaan, kuinka suurten pakottavien muutosten äärellä seurakuntana tai kirkkona olemme. Ahtaampina aikoina kirkon vahvuus on ollut kyky katsoa siihen, mikä on syvää ydintä. Olemme kysyneet, mikä lisää yhteyttämme Jumalaan ja toisiin ihmisiin. On rohkeasti nähtävä sekä se, mitä ilman tulemme toimeen kuin myös se, mitä ilman emme selviä. Elämän suojelemiseen, kunnioittamiseen ja säilyttämiseen ei välttämättä tarvita kaikkea sitä, mihin olemme hyvinä vuosina tottuneet. Pellon seurakunta sitoutuu näyttämään esimerkkiä siitä, että yhteistä matkaa tehdään toinen toistaan auttaen ja kantaen.

Jouni Parviainen
Vt. kirkkoherra

4 TALOUSARVION LAADINNAN PERUSTEET

Talousarvion laadintaan on osallistettu aikaisempia vuosia enemmän työalojen vastuuhenkilöt. Vastuuhenkilöt ovat tallentaneet suoraan talousarvio-ohjelmaan ulkoiset tuotto-odotukset ja kustannusarviot. Tällä tavoin henkilöstöllä on entistä paremmat valmiudet kokonaistalouden ymmärtämiseen ja seurata talousarvion toteutumista.

Talousarviota tehtäessä on pyydetty huomioimaan, että toimintasuunnitelman tekstit ja tallennetut tuotot ja kustannukset ovat linjassa ja että arvioinnissa käytetään tuottojen osalta varovaisuusperiaatetta ja kustannuksien osalta erityistä taloudellista harkintaa.

4.1 HENKILÖSTÖ

4.1.1 Työajan käytön arviointi

Työajankäytön arviointi on tarkistettu ja vastaa nykyistä työajan käyttöä henkilöittäin.

Työajankäyttö työnimikkeittäin on liitteenä. (liite)

Työajan jakautuminen pääaloittain talousarviossa

Hallinto	16 %
Seurakunnallinen toiminta	55 %
Hautustoimi	13 %
Kiinteistötoimi	14 %
Haudanhoitorahasto	2 %

Päi- uokk a	Tulosyksikkö	Kirkko herra	Toimis- tovirka- ilija	Diakon- i	lapsi-ja nuoris- ohjaaja	Seurak- untam- estari	Seurakun- ta pastori	Siivoja / suntio	Kanttori	Rippik- ouluis- oset	Seurakunt- amestari- sij	Siivoja / suntio sij	Kesäty- öntekij- ät hmaa	Kiinteistö- ja hautaus- toimen pääll
1	1011010001 Hallintoelimet	50												
1	1011050000 Muu yleishallinto, henkilöstöhallinto	20	30											
1	1011070000 Kirkonkirjojenpito													
2	1012010000 Jumalanpalveluselämä	10				10	30	10	20					
2	1012020000 Hautaansiunaaminen	10					10		20					
2	1012050000 Yleinen seurakuntatyö	10		20			30		10					
2	1012200000 Kirkkomusiikki								50					
2	1012350000 Rippikoulu				10		20			100				
2	1012360000 Varhaisnuoris- ja nuorisotyö				70		10							
2	1012380000 Varhaiskasvatus				20									
2	1012410000 Diakoniatyö			80										
2	1012600000 Lähetystyö													
4	1014040000 Hautausoimi		60			60		20			80		80	40
5	1015010000 Kiinteistöjen yleiskulut					30		70			20		20	60
5	1015100000 Maa- ja metsätalous													
900	9004050000 Haudanhoitorahasto		10									100	0	
		100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

4.1.2 Henkilöstökustannukset

Kirkon työmarkkinalaitos on ohjeistanut seurakuntia, että henkilöstökuluihin on syytä arvioida sovitun palkankorotuksen 2,5 % lisäksi merkittävä korotus. Korotukset tulevat voimaan myöhemmin sovittuina ajankohtina. Talousarvioon on laskettu 5 % korotus kuluvan vuoden 2023 henkilöstökuluihin. Tämän korotuksen osuus henkilöstökuluista on 21 000 euroa.

Talousarvion henkilöstökuluissa on huomioitu suorituslisän kustannukset, joka jaetaan erityisin perustein henkilökunnan kesken, pl. kirkkoherra. Suorituslisän suuruus järjestelyerän on 1,7 % peruspalkoista, arviolta 4 400 euroa.

Talousarviossa henkilöstömäärä on arvioitu yhdeksällä työntekijällä. Kausityöhön on arvioitu yhdeksän henkilötyökuukautta, niin että henkilön työaika on 6 h/ pv. Kiinteistö ja hautausoimen sijaisuuteen on laskettu kahdeksan henkilötyökuukautta.

Rippikoulutyöhön on arvioitu yksi yövalvoja työsopimussuhteisena ja neljä isoista isoissopimuksella. Isoissopimukseksi on arvioitu 5 vuorokautta 50 euroa vuorokausi, yhteensä rippikoulutyöhön oman henkilökunnan lisäksi 2 700 euroa.

Palkkiotoimisesti hoidettavia tehtäviä on arvioitu 7 800 eurolla ja niin, että kuukauden yksi lauantain on hautauksista vapaana.

Henkilöstölle suositellaan lomarahjan vaihtamista kokonaan tai osittain vapaaksi esihenkilön kanssa sovittavalla tavalla, mikäli se on töiden järjestelyn kannalta mahdollista. Lomarahojen osuus vuoden 2023 henkilöstökuluista on 22 300 euroa.

Eläke- ja sosiaalikulujen osuudeksi on arvioitu 24,3 prosenttia palkkasummasta.

4.1.3 Muutokset henkilöstössä

Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstömäärään ei ole tulossa muutosta. Henkilöstömäärä vakinaisten osalta on yhdeksän henkilöä, joista toimistosihteerin työaika on 80 prosenttia kokoaikaisesta työsuhteesta.

4.1.4 Henkilökunnan koulutus

Henkilöstön koulutuksessa korostetaan koulutuksen merkityksellisyyttä työhön ja työkuvaan. Koulutuksen tulee tukea työnantajan tarvetta ja olla merkityksellinen työntekijälle. Talousarviossa on suunniteltu jatkettavan joustavaa käytäntöä niin, että koulutustarpeet selvitetään yksilöllisesti ja käsitellään sen hetkisen tarpeen ja mahdollisuuden mukaan. Koulutustarpeen hyväksyy esihenkilö.

Talousarviossa on laskettu koulutuksen osallistumismaksuja 2 400 euroa (439000/1011050000). Kirkkohallitus on osin luopunut ilmaiskoulutuksista, mutta suuri osa koulutuksista voidaan osallistua ilman matkustusta Teams- ohjelmiston välityksellä. Koulutuskustannuksissa ei ole huomioitu koulutusajan palkkakustannuksia. Seurakunta linjaa talousarvion myötä, että koulutuksiin pyritään osallistumaan etäyhteyksillä ja tarkasti harkiten lähiopetuksina.

Suomen seurakunnat ovat merkittävässä muutoksessa ja uusia toimintoja on välttämätöntä ottaa käyttöön ja haltuun. Tämä vaatii jokaiselta työntekijältä koulutuksien priorisointia ja erityisesti tiedon hallinnan taitoja.

4.1.5 Henkilöstöetuudet

Työnantaja tarjoaa vakituisen henkilökunnan käyttöön E-passin. Edun arvo on kirjattu talousarvioon 12 kuukauden työsuhteesta 100 euroa henkilöltä suhteutettuna työssäolokuukausiin. Yhteensä 900 euroa (447000/1011050000).

4.1.6 Työhyvinvoinnin ja työterveyshuollon hoitaminen

Vastuu kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnin edistämisestä jakaantuu yhteiskunnan, työnantajan ja työntekijän kesken. Seurakunnalla on työsuojelulainsäädäntöön perustavana tehtävänä huolehtia työpaikan turvallisuudesta, työhygieniasta ja työterveydestä.

Pihlajalinna Oy:n kanssa on tehty työterveyden hoitamisesta sopimus. Työterveyshuoltokustannukset on arvioitu 5 000 euroon (439300/1011050000). Työterveydenhoito käsittää myös yleislääkäritasoisien sairaanhoidon.

Yksi työhyvinvointitapahtumia pyritään järjestämään yhteistyöseurakuntien kanssa vuorovuosin. Tämän lisäksi työnantaja järjestää 1 – 2 iltapäivän tai yhden päivän pituisen oman henkilöstön kesken vietettävät Tyhy-hetket. Vuoden 2024 kolmen seurakunnan yhteisen työhyvinvointi-iltapäivän vastuu on Pellon seurakunnalla. Tähän on varattu 1 500 euroa (447000/1011050000).

Työhyvinvoinnin jatkuva seuraaminen hoidetaan työhyvinvointikyselyllä talous- ja henkilöstöpalvelun toimesta.

4.2 Hallinnon yleiskulut

Muu yleishallinto –kustannuspaikalle kirjataan toimintavuoden ne kustannukset, joita ei suoraan ole tarkoituksenmukaista kohdentaa tietylle työalalle, koska kustannus on niin pieni, ettei sitä ole syytä jakaa tai kustannus jakautuu kaikille työaloille työvälineinä tai muutoin. Hallinnon yleiskulut, palveluiden ostot, ostot tilikauden aikana ja muut toimintakulut jaetaan henkilöstökulujen ja työaikajakauman suhteessa (työajan käytön arviointi) kustannuspaikoille tilinpäätöksessä vyörytykset

Hallinnonkustannukset vyörytetään tilinpäätösvaiheessa kokonaisuudessaan kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaan Kipan toimesta seurakunnallisen toiminnan ja hautustoimen pääloille. Raporteissa vyörytykset sisältyvät vyörytyseriin.

4.3 Kiinteistöjen yleiskulut

Kiinteistöjen yleiskulut kustannuspaikalle, kerätään toimintavuoden ne kustannukset, jotka eivät ole kiinteitä hankintoja, eikä hankinnan käyttö ole rajoitettu tietylle kiinteistölle. Kustannuspaikalle kirjataan myös liikuteltavat työvälineet, kalusteet ja esineistöön liittyvät kustannukset. Nämä kustannukset jaetaan tilinpäätöksessä eri kiinteistöille arvioidun käyttöasteen mukaisin prosentein.

Kiinteistöjen yleiskulujen jakaminen kiinteistöille:

Kiinteistöt

Pellon kirkko	10 %
Turtolan kirkko, srk-koti	0 %
Rivitalo	10 %
Pellon Seurakuntakoti	20 %

Hautustoimi

Pellon hautausmaa	30 %
Lepola	0 %
Turtolan hautausmaa	25 %

Muut

Pyrevä puiston varasto	0 %
------------------------	-----

4.4 Kustannusten kirjaaminen yhteishankinnoissa

Kustannukset jaetaan ostolaskukohtaisesti laskun asiatarjunnan yhteydessä ennalta sovituin säännöin. Jaettavat laskut sisältävät useiden kiinteistöjen kulut. Jaettavia kustannuksia ovat mm. ulkoalueiden kunnossapito, vesi, sähkö, jäte ja lämmityskulut, joita ei ole laskulla erikseen eritelty:

Ulkoalueiden kunnossapito 435600:

Pellon kiinteistöt	
Pellon seurakuntakoti	30%
Rivitalo	10%
Pellon kirkko	30 %
Pellon hautausmaa	30 %

Turtolan kiinteistöt:	
Turtolan kirkko	20 %
Turtolan seurakuntakoti	20 %
Turtolan hautausmaa	60 %

Lämmitys 470000

Pellon seurakuntakoti ja rivitalo ovat samassa kaukolämmön laskutuksessa. Kustannuksista seurakuntakodille kirjataan 60 % ja rivitalolle 40%.

Sähkö 471000

Pellon hautausmaan sähkömittari lukema sisältää Lepolan sähkönkulutuksen. Ostolaskulla kustannukset jaetaan hautausmaalle 80 % ja Lepolaan 20 %.

Rivitalon sähkönkulutus sisältyy seurakuntakodin sähkölaskulle. Kustannusten jakamisessa noudatetaan samaa jakosääntöä kuin lämmityskulun jakamisessa. Kustannuksista seurakuntakodille kirjataan 60 % ja rivitalolle 40%. Rivitalon asukkailta laskutetaan vuosittain sähkönkulutus käyvällä sähkön hinnalla asuntojen erillismittarin mukaisella kulutuksella.

Turtolan kirkon sähkölukema sisältää Turtolan seurakuntakodin käyttösähkön. Ostolaskulla Turtolan kirkon sähkölaskusta kirjataan 10 % Turtolan seurakuntakodin kuiluksi.

5 VUODEN 2024 TOIMINNALLISET PAINOPISTEET JA TAVOITTEET

Seurakunta on lähimmäisenrakkauden yhteisö, joka rohkaisee seurakuntalaisia luottamaan siihen, että ihmisen elämä ei ole pelkästään omien voimien varassa. Pellon seurakunta on sitoutunut huolehtimaan kaiken ikäisistä jäsenistään sekä hengellisen ilmapiirin avoimuudesta.

Pellon seurakunta on linjannut vuoden 2024 painopisteasioiksi seuraavaa:

- Henkilöstö on tärkeä voimavara; sen hyvinvoinnin vahvistamista jatketaan.
- Vapaaehtoiset ovat merkittävä voimavara; seurakuntalaisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tuetaan ja vahvistetaan.

- Yhteistyön arvo ja merkitys nähdään tämän hetken ja tulevaisuuden voimavarana. Yhteistyötä tehdään ja syvennetään aidon dialogin ilmapiirissä sekä naapuriseurakuntien että paikallisten toimijoiden kanssa.

Seurakunnassa on laadittu Pellon seurakunnan puitesuunnitelma vuosille 2021 – 2028. Tulevaisuuden painopisteet ja linjaukset on kirjattu laadittuun puitesuunnitelmaan.

6 TOIMINTASUUNNITELMA

Toimintasuunnitelma on esitetty työaloittain ja Kirkkohallituksen vaatimuksen mukaisin tehtäväalueittain. Tehtäväalueiseurannassa on huomioitu tarkoituksenmukaisuusperiaate ja taso, millä raportointi olisi luotettavinta.

Henkilökunta on laatinut kirkkoherran vahvistaman toimintasuunnitelman oleellisin osin työaloittain.

Toiminnallista työtä tehdään pääosin edellisten vuosien tapaisesti ja tukitoimien erityisistä kustannuksista tai tuottoihin vaikuttavista oleellisista muutoksista on kerrottu talousarviokirjan teksteissä.

Seurakunnan työssä tärkeää on toiminnan vaikuttavuus, jota arvioidaan toimintasuunnitelmissa.

7 PÄÄLUOKKA 1, HALLINTO

Hallinnon kustannukset vyörytetään varsinaiselle toiminnalle, kiinteistötoimelle ja hautustoimelle henkilökustannusten mukaisesti.

7.1 101, Hallintoelimet

Kustannuspaikat: kirkolliset vaalit, hallintoelimet (1011010000, 1011010001)

Seurakunnan lakisääteinen toimielinorganisaatio.

Hallintoelimet

kustannuspalkka 101 1010001

TAVOITTEET

- Olosuhteiden luominen seurakunnan resurssien joustavalle sopeuttamiselle talouden tarpeiden mukaisesti
- Päätöksenteon läpinäkyvyys
- Ripeä ja seurakunnan edun mukainen toiminta päätöksen teossa
- Luottamushenkilöiden motivointi ja osallisuus
- Hyvä ja kannustava johdon tuki
- Laadukas ja riittävä hallinnollinen osaamisen taso
- Talouden kehittäminen tasapainoiseksi
- Seurakunnan toiminnan kehittämisen tukeminen
- Pysyvä itsenäisenä, näkyvänä ja toimivana seurakuntana
- Henkilöstön työhyvinvoinnin turvaaminen
- Tuen antaminen johtaville viranhaltijoille
- Kiinteistöjen ja varallisuuden hyvä hoitaminen
- Seurakuntalaisten aktivointi vapaaehtoistyöhön
- Uusien sääntöjen ja ohjeiden hallinta ja niiden noudattaminen

TOTEUTUS

- Hyvät kokouskäytännöt, avoin tiedonkulku
- Rohkea puuttuminen epäkohtiin
- Luotettava ja avoin yhteydenpito kirkkoherran ja talouspäällikön tehtävää tekevän kanssa
- Hallinnon palvelun hankkiminen
- Seurakunnan toiminnan kehittämisen tukeminen
- Kokouspöytäkirjojen julkaiseminen verkkosivuilla
- Talouden työryhmän aktiivinen toiminta
- Kirkkoneuvosto kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa
- Suunnitellut kokousajankohdat ilmoitetaan verkkosivuilla vuodeksi eteenpäin
- Valtuusto kokoontuu tarvittaessa, arviolta 3 kertaa
- Luottamushenkilöiden aktiivinen osallistuminen seurakunnan tapahtumiin
- Talouden tasapainottamisen keinojen etsiminen yhdessä viranhaltijoiden kanssa
- Uusien sääntöjen ja ohjeiden omaksuminen ja tarjottaviin koulutuksiin osallistuminen

Talousarviossa varattuna määräraha kirkkoneuvoston päätöksellä tarvittaessa annettavalle katastrofiavustukselle katastrofirahasto (489000/1011010001) 2 000 euroa.

7.2 105, Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto

Kustannuspaikat: Yleishallinto (1011050000)

Seurakunnan tukipalvelu, joka on hoidettava joko itsenäisesti tai ostopalveluina, tai niiden yhdistelmällä. Pellon seurakunta hankkii palvelut Ylitornion seurakunnalta yhteistyösopimuksen mukaisesti. Paikallisesti Pellon seurakunnassa toimistovirkailija hoitaa osaa juoksevista talous- ja henkilöstöpalvelutehtävistä.

TAVOITTEET

- Henkilöstön oikeuden- ja yhdenmukainen käsittely ja päätöksenteko
- Oikeudenmukainen henkilöstöhallinto
- KirVesTessin tarpeellinen hallinta
- Työhyvinvoinnin toteuttaminen
- Työyhteisön yhteistyön kehittäminen
- Toimivan yhteistyön edelleen kehittäminen Pellon ja Ylitornion seurakuntien kanssa
- Työalojen henkilöstön tukeminen uusien työmenetelmien [haltuunottamisessa](#) ja ohjeistuksien noudattaminen
- Hyvän tietoturvan varmistaminen kaikissa seurakunnan toimissa
- Tukea järjestelmien hyvässä ja tehokkaassa käyttämisessä ja osaamisessa
- Tiedottamisen laadun jatkuva tarkkailu ja parantaminen
- Digitaalinen arkistointi prosessin aloittaminen
- Sujuva yhteistyö Oulun aluekeskusrekisterin kanssa.

TOTEUTUS

- KirVesTessin ja päätöksien tiedottaminen henkilöstölle
- Työtyytyväisyyskyselyiden jatkaminen ja niiden seuraaminen
- Hallitut ja dokumentoidut kehityskeskustelut
- Uusien palvelukokonaisuuksien haltuun ottaminen
- Digitaalisen arkistoinnin käyttöönottoaminen, tietoturva huomioiden
- Lukkari kotisivujen ja Facebookin aktiivinen päivittäminen
- Digitaalisen asianhallinnan ja arkiston järjestelmän käyttöönottoaminen
- Talous- ja henkilöstöpalveluiden tuottamien kehityshankkeiden jatkaminen tulevaisuuden tarpeet huomioiden

7.2.1 Tietohallinto ja lisenssit

Tietohallinnan leasing on varattu määräraha 9 000 euroa:

Microsoft lisenssit ja laitevuokrat (456000/1011050000)	9 000 €
---	---------

Muut ICT palvelut (433000/1011050000) on varattu määräraha 23 900 euroa:

Therefore ohjelmisto lisenssit 2 000 € (1/5)	400 €
--	-------

Katrina ohjelmisto lisenssit	7 500 €
------------------------------	---------

Piironki asiahallinta ohjelmisto lisenssit 22 000 € (1/3)	7 500 €
---	---------

Muut ohjelmistot	500 €
------------------	-------

Puhelin- ja tietoliikennekustannukset (433000/1011050000)	3 000 €
---	---------

Tietohallinnan palvelut Rovaniemen seurakunta (433000/1011050000)	5 000 €
---	---------

Varaus mahdollisille laitehankinnoille (461000/1011050000)	1 000 €
--	---------

7.2.2 eAMS, digitaalinen asiakirja-arkisto

Kirkkolakiuudistus vaikuttaa kirkon arkistotoimeen 1.7.2023 alkaen.

Kirkkolain (KL 10:7) mukaan kirkon viranomaisen arkistotoimen hoitoon, tehtäviin, suunnitteluun ja järjestämiseen sovelletaan arkistolakia (831/1994), jollei kirkkolaissa

toisin säädetä. Myös tähän asti kirkossa on pyritty noudattelemaan arkistolainsäädännön mukaisia käytäntöjä. Siihen ei ole kuitenkaan ole ollut lakisääteistä velvollisuutta. Jatkossa seurakuntien, seurakuntayhtymien ja muiden kirkon viranomaisten on noudatettava arkistolain aineellisia säännöksiä, jotka muun muassa velvoittavat hoitamaan arkistotointa tietyllä tavalla, määrittävät arkistotoimen tehtäviä ja velvoittavat suunnittelemaan ja järjestämään arkistotoimen hoidon säännösten mukaisesti.

Ylitornion seurakunnassa on aloitettu kesällä 2022 digitaalinen asiakirjahallinnon projekti, josta muodostuu sähköinen asiakirja-arkisto. Projektia on viety hallitusti eteenpäin 2023.

Tavoitteena on, että Pellon seurakunnan osalta asiakirjojen digitaalinen hallinta aloitetaan talousarviovuonna ja saadaan vietyä loppuun viimeistään vuonna 2027. Projektin puitteissa arkistotoimen säännösten mukaiset tallennettavat asiakirjat (vuodesta 2018 -) viedään sähköiseen arkistoon mahdollisimman laajasti. Projektin toteumaan vaikuttavat osaavan henkilöstön/ ostopalvelun saaminen ja sen jälkeen työn etenemisen arviointi. Talousarviossa on arvioitu 8 000 euroa ostopalveluna tehtävää työtä. Osa kustannuksista muodostuu yhteistyöseurakuntien laskutuksista ja osa muista ostopalveluista 5 000 euroa (440000/1011050000).

Tulevina vuosina 2025 – 2026 on tarkoituksenmukaista läpikäydä paperiarkisto, (päätearkisto) ennen 2018 vuotta tehdyn aineiston osalta. Arkistosta tulee poistaa asiakirjat, joita ei saa säilyttää tai voidaan poistaa ilman erityistä harkintaa. Tällä työlle arvioidaan määräraha suunnitelmavuosille. Aineistosta tulee digitoida säilytysajaltaan yli 10 vuotta säilytettävät, joiden määrä selviää tämän työn jälkeen ja asiasta voidaan pyytää tarjouksia. Työ tehtäneen 2025.

7.2.3 Basis- järjestelmä, kiinteistöasiakirjojen digitointi

Välttääksemme kahdenkertaista työtä, odotamme Kirkkohallituksen ohjeita kiinteistöjen asiakirjoista, jotka ovat digitoituna Kirkkohallituksen Basis tietokantaan.

Piirustusten digitointiin ja siirtämiseen Basis-ohjelmistoon kiinteistöstrategian mukaisesti on tehty Kirkkohallituksen tarjoamaan Basis –ohjelmistoon, mutta aineisto vaatii vielä erillistä nimeämistyötä. Nimeämistyö siirtynee tuleville vuosille. Basis- ohjelmis-

tossa olevien tietojen ylläpito on jatkuvaa. Mikäli näitä asiakirjoja joudutaan arkistoi-
maan myös toiseen järjestelmään, se tehdään keskitetysti kolmen seurakunnan aineis-
tojen osalta myöhemmässä vaiheessa.

7.2.4 Therefore

Therefore mahdollistaa erittäin monipuolisen käyttämisen seurakunnan asianhallin-
nassa ja työnohjauksessa. Ohjelma on itseohjattavissa ja koodattavissa tarpeen mu-
kaisesti.

Therefore järjestelmää on tarkoitus käyttää seurakunnan haudanhoitorahaston asia-
kirjahallinnassa ja säilytyksessä. Ylitornion seurakunnassa on Thereforeen arkistoitu
sähköisesti hautatoimeen asiakirjat syksystä 2018 alkaen, haudanhoitorahastonvoi-
massa olevat sopimukset vuodesta 2018. Sama työ tehtäneen Pellossa osana toimis-
tovirkailijan toimenkuvaa vuonna 2024.

Thereforen kehittämistä arvioidaan tulevina vuosina hautaustoimen ohjelman korvaa-
vana tietojärjestelmänä. Kehittämistyö tehdään Ylitornion seurakunnan talous- ja hen-
kilöstöpalveluiden toimesta ja koulutus toteutetaan yhteiskoulutuksena Pellon seura-
kunnan kanssa.

Therefore-järjestelmää käytetään myös suntion toiminnanohjausjärjestelmänä (ERP).
Tätä osiota on tarkoitus laajentaa kiinteistöjen sähköiseksi huoltokirjaksi. Kirkkohallitus
ohjaa sähköisen huoltokirjan ylläpitämiseen. Tämä osio tuodaan myös Pellon seura-
kuntaan.

7.2.5 Sähköiset asiointipalvelut

Seurakunnan palveluprosesseja kehitetään niin, että digitaaliset palvelut tulevat vaih-
toehtoisena tai ensisijaisena palvelumuotona kansalaisten, yritysten ja yhteisöjen käy-
tettäväksi ja vastaavat seurakunnan tarvetta ja tarkoituksenmukaisuutta. Digitaali-
sessa palvelussa voidaan tarjota maksuttomia ja maksullisia palveluita seurakunnan
ja erityiskatteisten rahastojen palvelemiseksi. Digitaalisten palveluiden tarjoamisessa
on huomioitava henkilötietojen käsittelyä ohjaava EU:n yleistä tietosuojaa-asetus ja tie-
tosuojalaki. (Seurakunnan hallintosääntö).

Talousarviovuonna asiakaspalvelua mahdollistetaan vaihtoehtoisena palveluna sähköisen palveluportaalin kautta jo olemassa olevaan Katrina-ohjelmistoon. Hankintaan on varattu 3 000 euron määräraha (433000/1011050000). ([Julkisen hallinnon digitalisaatio - Valtiovarainministeriö \(vm.fi\)](#)). Hankinta ja ohjelmaosion aktiivinen käyttöönottoaminen mahdollistavat tuleville vuosille asiakaspalvelijan tehtävän moninaistamisen.

7.2.6 Yleishallinnon muita kustannuseriä

Kirkon palvelukeskuksen kustannukset on arvioitu 14 000 euroon (446500/1011050000).

Kirkonkirjojenpito on arvioitu maksavan vuodessa 1,46 euroa jäsentä kohden, yhteensä kustannusarviona 3 800 euroa. Palvelu tuotetaan Oulun aluerekisterin toimesta (443500/1011050000).

7.2.7 Hallinto käyttötalous, talousarvio

Pääluokka		TP 2022	TA 2023	TA2024	TS1 2025	TS2 2026
1	Hallinto	Toimintatuotot	-60			
1	Hallinto	Maksutuotot	420			
1	Hallinto	Tuet ja avustukset	-500			
1	Hallinto	Muut toimintatuotot	20			
1	Hallinto	Toimintakulut	-181 135	-151 400	-218 200	-221 000
1	Hallinto	Henkilöstökulut	-71 058	-63 500	-76 800	-76 800
1	Hallinto	Palkat ja palkkiot	-67 294	-50 900	-63 100	-63 100
1	Hallinto	Henkilösivukulut	-10 408	-12 600	-13 700	-13 700
1	Hallinto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	6 644			
1	Hallinto	Palvelujen ostot	-90 989	-83 800	-126 800	-129 600
1	Hallinto	Vuokrakulut	-4 699	-1 400	-9 000	-9 000
1	Hallinto	Sisäiset vuokrakulut	-9 847			
1	Hallinto	Aineet ja tarvikkeet	-4 543	-700	-3 600	-3 600
1	Hallinto	Ostot tilikauden aikana	-4 543	-700	-3 600	-3 600
1	Hallinto	Annetut avustukset		-2 000	-2 000	-2 000
1	Hallinto	TOIMINTAKATE	-181 195	-151 400	-218 200	-221 000
1	Hallinto	VUOSIKATE	-181 195	-151 400	-218 200	-221 000
1	Hallinto	Sisäiset vyörytyserät	181 195			
1	Hallinto	TILIKAUDEN TULOS	0	-151 400	-218 200	-221 000
1	Hallinto	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	-151 400	-218 200	-221 000

8 PÄÄLUOKKA 2, VARSINAINEN TOIMINTA

8.1 Kriisinhoitotyö

Seurakunnan kriisinhoitotyö on yhteistyössä Lapin hyvinvointialueen ja muiden paikallisten toimijoiden järjestämään toimintaa. Kriisityötoiminnan johtajana seurakunnassa toimii kirkkoherra. Kriisityöhön osallistuvat tehtäviensä kautta pyydettyinä kaikki varsinaisessa seurakunnallisessa työssä olevat henkilöt osaamistason mukaisesti. Kriisinhoitotyö sisältyy valmiussuunnitelmaan. Valmiussuunnitelmat tulee päivittää vuoden 2024 aikana.

8.2 201, Jumalanpalveluselämä

Kustannuspaikat: Jumalanpalveluselämä (1012010000)

Seurakunnan lakisääteinen tehtävä

Jumalanpalveluselämä

kustannuspaikka 101 2010000

TAVOITTEET

- Moni-ilmeisen ja yhteyteen kutsuvan Jumalanpalveluselämän järjestäminen
- Kaiken ikäisten seurakuntalaisten kristillisen identiteetin vahvistaminen
- Katrinan täydellinen käyttäminen Jumalanpalveluksen suunnitteluissa

TOTEUTUS

- Huomioidaan vapaaehtoisten merkitys Jumalanpalveluselämässä
- Seurakuntalaisten kanssa toimitaan aidosti ja kiireettömästi heidän arjessaan ja vapaa-aikanaan
- Kohdataan ja kuljetaan rinnalla juhlahetkissä ja elämän taitekohdissa ja niihin liittyvissä kirkollisissa toimituksissa
- Toteutetaan erityismessuja harkitusti ja seurakuntalaisia kuunnellen

Striiming-palvelua jatketaan seurakunnan järjestämien tilaisuuksien seuraamisen helpottamiseksi. Striimausta varten on hankittu leasinginlaitteisto, jonka vuosittainen kustannus on 3 900 euroa, (433000/1012010000). Tähän hinta-arvioon on laskettu urkuparven lisämikrofonit ja striimin lähetyksen tason nostaminen stereofoniseksi.

8.3 202, Hautaan siunaaminen

Kustannuspaikat: Hautaan siunaaminen (1012020000)

Hautaansiunaaminen

kustannuspaikka 101 2020000

TAVOITTEET

- Seurakuntalaisten tukeminen elämän käännekohtissa
- Riittävien työvoimaresurssien ja työntekijöiden kiireettömyyden takaaminen
- Kiinteä osa hautaustointia
- Hyvä yhteistyö toimitukseen osallistuvien henkilöiden kesken
- Katrinan täydellinen käyttäminen hautaansiunaamis-prosessissa

TOTEUTUS

- Aikaa kiireettömälle kohtaamiselle – surun vaiheissa rinnalla kulkemiselle
- kotikäynnit, tilaisuuksien sielunhoidollisuus

Hautaansiunaamisen kustannuspaikoille on kirjattu matkakulut henkilöstökustannus- jaon suhteessa papistolta ja kanttorilta.

8.4 205, Muut seurakuntatilaisuudet

Kustannuspaikat: Yleinen seurakuntatyö (1012050000)

Seurakunnan perinteinen toimintamuoto, seurakunnan valitsema, ei lakisääteinen

Yleinen seurakuntatyö

kustannuspaikka 101 2050000

TAVOITTEET

- Toteuttaa kasvatustyötä aikuisten seurakuntalaisten keskuudessa polkuajattelun mukaisesti.
- Kontekstuaalisuus; keskitytään siihen, mikä palvelee seurakuntalaisia tässä ympäristössä ja tässä ajassa
- Huomioidaan talkoohengen perinne ja vapaaehtoistyön merkitys seurakuntatilaisuuksien ja toiminnan toteuttamisessa
- Tarjotaan monipuolista toimintaa, joka voi olla kerta- tai projektiluontoista

TOTEUTUS

- Tehdään yhteistyötä kunnan sekä paikkakunnan muiden toimijoiden kanssa
- Käytetään kokoavassa toiminnassa monipuolisesti erilaisia kokoontumispaikkoja (kodit, kylätalot, luonto jne.)
- Järjestetään Miehet keittiössä -kokkausta.
- Vietetään aikuisten Yö kirkossa -tapahtuma.

8.5 220, Musiikki

Kustannuspaikat: Kirkkomusiikki (1012200000)

Seurakunnan perinteinen toimintamuoto, seurakunnan valitsema, ei lakisääteinen kokonaisuudessaan

Kirkkomusiikki

kustannuspaikka 101 2200000

TAVOITTEET

- Kirkkomusiikin sanoman viestiminen: musiikki on lahja. Hengellinen musiikki on evankeliumin viestijä, sekä voimavara arjessa ja pyhässä
- Kuorotoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen
- Lasten ja nuorten rohkaiseminen ja tukeminen musiikin pariin
- Kirkkomusiikki osana alueen kulttuuritoimintaa

TOTEUTUS

- Jumalanpalveluselämän musiikin toteuttaminen rikkaasti dialogissa seurakunnan muun toiminnan kanssa
- Yhteistyö seurakunnan työalojen, lähiseurakuntien musiikkityön, alueen musiikkitoimijoiden, kunnan kasvatuksen ja kulttuuriyöryhmän sekä kolmannen sektorin kanssa
- Matalan kynnyksen kutsu musiikkitoimintaa - musiikillista laatua vaalien ja kehittäen
- Rovastikunnan ja Lapin kanttoreiden kollegiaalinen vuorovaikutus ja toiminta

8.6 235, Rippikoulu

Kustannuspaikat: Rippikoulu (10123500000)

Seurakunnan lakisääteinen tehtävä.

Rippikoulu

kustannuspaikka 101 2350000

TAVOITTEET

- Rippikoululaisten tavoittaminen ja luontevaan seurakuntayhteyteen ohjaaminen
- Rippikouluun tulevan nuoren kokonaisvaltaisen kasvun ja identiteetin tukeminen
- Nuoren spirituaaliteetin vahvistaminen ja kristillisen uskon perusasioiden opettaminen; kasteen ja konfirmaation välisen yhteyden esillä pitäminen
- Rippikoulun paikallisuunnitelmassa huomioidaan rohkeasti kontekstuaalisuus ja nuorilähtöisyys
- Hyödynnetään yhteistyötä lähiseurakuntien kanssa
- Painotetaan ympäristökasvatusta

TOTEUTUS

- Järjestetään ikäryhmälle yksi rippikoulu, joka toteutetaan talven ja kevään aikana ennakkotapaamisina sekä kesäkuussa leirijaksosena
- Ennakkotapaamisiin kuuluvat nuortenillat, kirkot, opetukset ja retket
- Osallistutaan messuun rippikoulueryhmän kanssa
- Käytetään monipuolisia opetusmetodeja ja huomioidaan erilaiset oppijat
- Toteutetaan laadukas isoskoulutus ja panostetaan heidän sitouttamiseensa
- Painotetaan luonnossa liikkumiseen ja ympäristöteemoihin
- Tarvittaessa toteutetaan yksityisrippikouluja

Rippikouluun on varauduttu 20 nuoren osallistumiseen. Rippikoululeirin pituus on arvioitu 5 vuorokauteen. Rippikoululeiri pidetään Rovaniemen Palojärven leirikeskuksessa. Sen lisäksi rippikoulua voidaan pitää lähiopetuksena. Rippikoulun materiaalien ja palvelujen ostojen määrä on arvioitu 10 200 euroa. Leirimaksutuottoja on arvioitu saatavan 1 900 euroa (318000/1012350000).

8.7 236, Nuorisotyö

Kustannuspaikat: Varhaisnuoriso ja nuorisotyö (10123600000)

Seurakunnan perinteinen toimintamuoto, seurakunnan valitsema, ei lakisääteinen

Varhaisnuoriso- ja nuorisotyö

kustannuspaikka 101 2360000

TAVOITTEET

- Varhaisnuorten ja heidän perheidensä tukeminen kirkon sanomaan tutustumisessa
- Seurakunnallisen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuden tarjoaminen nuorille
- Isoskoulutuksen sisältö suunnitellaan tukemaan nuoren kokonaisvaltaista kasvua
- Valmiuksien kehittäminen eri ikäryhmien lähimmäis- ja luontosuhteessa, sekä liikunnallisuudessa
- Partiotointinta on osa seurakunnan varhaisnuoriso- ja nuorisotyötä
- Toimiva kouluysteistyö.

TOTEUTUS

- Perheiden toiminta sekä kutsu kirkkoaterialle.
- Varhaisnuorten kerhot ja leirit.
- Retket ja Yö-kirkot kotikirkkoissa
- Yläkoulun Pitkävälkkä, sekä alakoulun ja eskareiden Välkkärinki, Kouluvierailut.
- Tehdään yhteistyötä kunnan kanssa ja päivitetään yhteistyösopimus kausittain
- Kutsutaan isostoimintaan Isoskoulutusta voidaan järjestää yhteistyössä lähiseurakuntien kanssa
- Nuorten illat.
- Painotetaan liikuntaan kerhoissa, välitunneilla ja tapahtumissa

8.8 231, Varhaiskasvatus

Kustannuspaikat: Varhaiskasvatus (10123800000)

Seurakunnan perinteinen toimintamuoto, seurakunnan valitsema, ei lakisääteinen

Varhaiskasvatus

kustannuspaikka 101 2380000

TAVOITTEET

- Lasten ja perheiden tukeminen kirkon sanomaan tutustumisessa; kristillisen kasvatuksen näkökulma
- Yhteistyö kunnan varhaiskasvatuksen kanssa yhteistyösopimuksen mukaisesti; katsomuskasvatuksen näkökulma
- Huomioidaan kirkkovuoteen liittyvät teemat, sekä ympäristökasvatus.

TOTEUTUS

- Perheiden tapahtumat/kerhot ja perheiden kirkkoateria, sekä retki.
- Päiväkodilla kerhotoimintaa kerran kuukaudessa Pellossa ja Turtolassa sopimuksen mukaan
- Kotikirkkovierailut.
- Järjestetään 5-vuotiaille ja heidän perheilleen yhteissynttäritytöitä
- Kasvun kaari –ajatus tapahtumien järjestämisessä

8.9 241, Diakonia

Kustannuspaikat: Diakoniatyö ja yhteisvastuu (10124100000 - 1012410702)

Seurakunnan lakisääteinen tehtävä

Diakonia, yhteisvastuu

kustannuspaikka 101 2410000, 101 2410702

TAVOITTEET

- Eri-ikäisten seurakuntalaisten tavoittaminen
- Erityisryhmien huomiointi toiminnassa, ryhmätoiminta
- Taloudellisissa vaikeuksissa olevien tukeminen
- Yhteisvastuukeräyksen toteuttaminen

TOTEUTUS

- Kohdataan ihmisiä eri tilanteissa, myös kotikäynnillä ja laitosvierailuilla
- Tehdään yhteistyötä rovastikunnallisesti ja paikallisesti kunnan ja järjestöjen kanssa, järjestetään vuosittain sururyhmä
- Tehdään yhteistyötä kunnan sosiaalitoimen kanssa
- Järjestetään Yhteisvastuu-tapahtumia vapaaehtoisten ja seurakunnan eri työmuotojen kanssa, tiedotetaan keräyksestä ja sen teemoista

Diakoniatyön avustukset jaetaan diakonia-avustuksille annettujen sääntöjen mukaisesti. Seurakunnan diakonia-avustukset eivät ole kuntalaisten ensimmäinen avustusyksikkö, vaan diakoniatyön avustuksia myönnetään silloin, kun muut keinot ovat käy-

tetty. Avustusten myöntämisessä käytetään talouden selvitys lomaketta, jonka perusteella avustuspäätös tehdään. Avustusten perusteita ja päätöksiä pääsee tarkistamaan kirkkoherra ja diakoni. Avustusten perusteita ja päätöksiä pääsee tarkistamaan kirkkoherra ja diakoni.

Annettuina avustuksina on talousarviossa huomioidut enimmäismäärät euroina:

Diakoniatyön avustukset (483000/1012410000)	2 700 €
Diakoniatyön YV- keräyksen osuus (368000/1012410000)	1 000 €

Diakoniatyöhön on arvioitu Lapin seurakuntien kehitysvammatyön yhteistyön osuus Rovaniemen seurakunnalle 2 000 euroa (443500/1012410000).

8.10 260, Lähetys

Kustannuspaikat: Lähetystyö (1012600000)

Seurakunnalle pakollinen seurakunnan valitsemalla tasolla.

Lähetystyö

kustannuspaikka 101 2600000

TAVOITTEET

- Työn tukeminen seurakunnan nimikkokohteessa Tansaniassa Suomen Lähetysseuran kautta.
- Lähetyskasvatuksen laaja-alainen toteuttaminen seurakunnassa.
- Yhteistyötä lähiseurakuntien kanssa lähetystyön tapatumien/tilaisuuksien järjestämisessä.
- Kirkon Ulkomaanavun työn tukeminen

TOTEUTUS

- Toteutetaan markkina- ym. Tempauksia ja Kauneimmat joululaulut tilaisuuksia nimikkokohteen hyväksi.
- Pidetään yhteyttä nimikkokohteeseen lähetysten tukirenkaan avulla.
- Järjestetään tapahtumia/tilaisuuksia, jossa yleisö saisi tietoa lähetystyöstä.

Annetut avustukset käsitellään tapauskohtaisesti ja avustuksella tuetaan järjestön varsinaista toimintaa. Avustuksen antamisen edellytyksenä on, että seurakunnalla on järjestön toimintasuunnitelma ja viimeisen tilikauden tilinpäätöstiedot sekä avustushakemus. Talousarviossa varatut avustusten enimmäismäärärahat, joista ei ole sopimusta, käsitellään tapauskohtaisesti kirkkoneuvostossa.

Seuraavat avustukset tilitetään sovitusasiain vuodelle (480000/101260000):

Suomen Lähetysseuran ja nimikkolähetysten avustaminen

Suomen Lähetysseura / Tansania	8 000 €
Naisvoimaa-diakoniatyöhanke	
Morogoran hiippakunnan alueella	4 000 €
Evankeliumia saarille hanke	
Victorianjärven Itäisen hiippakunta	4 000 €
 Kirkon Ulkomaanapu (480500/101260000)	 500 €

8.11 Varsinainen toiminta, käyttötalous, talousarvio

Pääluokka		TP 2022	TA 2023	TA2024	TS1 2025	TS2 2026
2	Seurakunnallinen toiminta	Toimintatuotot	12 820	5 600	2 900	2 900
2	Seurakunnallinen toiminta	Myyntituotot	24			
2	Seurakunnallinen toiminta	Maksutuotot	4 916	1 100	1 900	1 900
2	Seurakunnallinen toiminta	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	5 718	4 500	1 000	1 000
2	Seurakunnallinen toiminta	Tuet ja avustukset	1 060			
2	Seurakunnallinen toiminta	Muut toimintatuotot	1 101			
2	Seurakunnallinen toiminta	Toimintakulut	-357 770	-297 600	-322 950	-322 950
2	Seurakunnallinen toiminta	Henkilöstökulut	-206 652	-220 400	-253 200	-253 200
2	Seurakunnallinen toiminta	Palkat ja palkkiot	-169 492	-177 900	-199 200	-199 200
2	Seurakunnallinen toiminta	Henkilösivukulut	-40 778	-42 500	-54 000	-54 000
2	Seurakunnallinen toiminta	Henkilöstökulujen oikaisuerät	3 618			
2	Seurakunnallinen toiminta	Palvelujen ostot	-29 288	-42 800	-41 250	-41 250
2	Seurakunnallinen toiminta	Vuokratulot	-25	-4 400	-100	-100
2	Seurakunnallinen toiminta	Sisäiset vuokratulot	-90 180			
2	Seurakunnallinen toiminta	Aineet ja tarvikkeet	-12 631	-14 800	-16 700	-16 700
2	Seurakunnallinen toiminta	Ostot tilikauden aikana	-12 631	-14 800	-16 700	-16 700
2	Seurakunnallinen toiminta	Annetut avustukset	-18 705	-14 700	-11 700	-11 700
2	Seurakunnallinen toiminta	Muut toimintakulut	-289	-500		
2	Seurakunnallinen toiminta	TOIMINTAKATE	-344 950	-292 000	-320 050	-320 050
2	Seurakunnallinen toiminta	VUOSIKATE	-344 950	-292 000	-320 050	-320 050
2	Seurakunnallinen toiminta	Sisäiset vyörytyserät	-154 736			
2	Seurakunnallinen toiminta	TILIKAUDEN TULOS	-499 686	-292 000	-320 050	-320 050
2	Seurakunnallinen toiminta	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-499 686	-292 000	-320 050	-320 050

9 PÄÄLUOKKA 4, HAUTAUSTOIMI

9.1 403, Hautausmaakiinteistöt

Kustannuspaikat: Pellon ja Turtolan hautausmaat (1014030000- 1014030002), Lepola 1014030003

Seurakunnan lakisääteinen tehtävä

Turtolan hautausmaan kunnossapitoon 15 000 euroa (435600/1014030001), joka sisältää välinekatoksen laajentamisen ja maa-ainesten siirron ja ranta-alueen siistimisen.

9.2 404, Varsinainen hautausoimi

Kustannuspaikat: Hautausoimi (1014040000)

Seurakunnan lakisääteinen tehtävä

Hautausoimi, hautausmaat

kustannuspaikka 101 40x xxxx

TAVOITTEET	TOTEUTUS
<ul style="list-style-type: none">• Laadukas ja asiallinen hautausoimenpalvelu asiakaspalvelusta - hautausmaalle• Selkeä palvelukonsepti asiakkaalle hintoineen• Hautausoimen kuulutusmenettelyn jatkaminen vuosittain• Kustannusten tarkka seuranta• Hautausmaan ja toiminnan laatujen parantamisen jatkaminen• Tarvittavien työvälineiden uusiminen työergonomiaa unohtamatta• Työsuojelulliset toimenpiteet suntion työssä• Riskinhallinnan parantaminen• Ympäristöarvojen huomioiminen	<ul style="list-style-type: none">• Laadukas hautausmaiden siistiminen ja kunnossapito• Talvikunnossapidon kehittäminen• Hautausoimen ohjelmiston käytön valmistelun jatkaminen• Sution vuosikellon ylläpitäminen• Pehdytysaineiston ylläpitäminen• Kustannustenhallinnan ohjaus työntekijöille• Työpaikkatarkastus työterveyshuollon toimesta Ylitornion hautausmailla• Jätteiden lajittelu siltä osin kuin se on mahdollista ja järkevää

Hautausmaan hoitosuunnitelmien tekeminen ja hautausmaan käyttösuunnitelmien päivittäminen tehdään kiinteistö- ja hautauspalvelupäällikön johdolla Pellon, Kolarin ja Ylitornion seurakuntiin.

9.2.1 Hautausoimen palvelut

Seurakunnan hautausoimea pidetään asiallisella ja kohtuu hyvällä tasolla kiristyvästä hautauspalvelujen kustannuksista huolimatta.

Hautausoimen työvälineiden hankintaan on varattu 1 000 euroa (466500/1014040000).

9.2.2 Hautaustoimenohjelmisto

Hautatoimen rekisterin pitäminen on seurakunnan lakisääteinen tehtävä ja on osa seurakunnan hautaustoimen ydintehtävää.

Hautautiedot on siirretty hautakorteilta digitaaliseen muotoon aikaisempina vuosina ja tietojen tarkastamista jatketaan edelleen osana toimistovirkailijan työtehtävää. Mikäli työ on vielä 2024 lopussa keskeneräinen, tulee tulevaisuudessa tehtävään lisätä henkilöresursseja.

Hautatoimen erillinen ohjelmistohankinta on edelleen ajankohtainen. Ohjelmiston hankintaa on siirretty sen kohtuu ison hankintahinnan vuoksi. Tulevana vuonna kehitetään seurakunnassa olemassa olevan Thereforen tietosisältöä palvelemaan hautarekisteri kokonaisuutta tai vaihtoehtoisesti laajentaen seurakunnassa olemassa olevan Vitec Katrinan kehittämää hautaustoimen kortisto- ohjelmistoa. Mikäli siirrymme Vitec Katrinan käyttöön, siirtyminen pyritään saamaan samanaikaisesti Ylitornion seurakunnan kanssa, vuonna 2025.

9.2.3 Hautojen kuuluttamismenettely

Kuulutusmenettelyn päätavoitteena on toteuttaa yhdenvertaisuus ja oikeuden- mukaisuusperiaatetta hautausmaan käyttämisessä. Hautaustoimen kustannusten nousun ja hintojen tarkistuspaineiden vuoksi, seurakunnan on hyvä tarkistaa hautaoikeuden veloittamisen periaatteita. Tarkistusta voitaneen tehdä 2024 – 2025, jolloin uudet hinnastot tulisivat voimaan vuoden 2026 alusta. Projekti johdetaan Pellon seurakunnan kiinteistö- ja hautaustoimen päällikön tehtäväkuvana myös Kolarin ja Ylitornion seurakunnissa.

Kuuluttamisprosessin ensimmäinen vaihe voidaan toteuttaa vuonna 2024. Tässä vaiheessa kuulutusprosessista ei muodostu kirjattavia kustannuksia.

9.2.4 Hautaustoimen kustannus

Hautaustoimen tuotot ja kustannukset on arvioitu seitsemänkymmenen hautaustapah- tuman mukaisesti. Keskimääräinen kustannus yhdestä hautauksesta seurakunnalle vuonna 2022 oli hautaustuottojen jälkeen 3 012 euroa.

Kustannus ei sisällä papiston, kanttorin eikä siunaustilaisuuden kustannuksia.

9.2.5 Hautaus toimi, talousarvio

Pääluokka		TP 2022	TA 2023	TA2024	TS1 2025	TS2 2026
4	Hautaus toimi	Toimintatuotot	61 883	52 000	51 500	51 500
4	Hautaus toimi	Maksutuotot	51 165	52 000	51 500	51 500
4	Hautaus toimi	Muut toimintatuotot	8 510			
4	Hautaus toimi	Sisäiset tuotot	2 208			
4	Hautaus toimi	Toimintakulut	-169 576	-120 200	-170 300	-170 300
4	Hautaus toimi	Henkilöstökulut	-62 619	-52 200	-94 300	-94 300
4	Hautaus toimi	Palkat ja palkkiot	-50 106	-42 000	-75 900	-75 900
4	Hautaus toimi	Henkilösivukulut	-12 513	-10 200	-18 400	-18 400
4	Hautaus toimi	Palvelujen ostot	-46 277	-59 100	-67 400	-67 400
4	Hautaus toimi	Vuokrakulut		-1 100		
4	Hautaus toimi	Sisäiset vuokrakulut	-48 478			
4	Hautaus toimi	Aineet ja tarvikkeet	-11 801	-7 000	-8 100	-8 100
4	Hautaus toimi	Ostot tilikauden aikana	-11 801	-7 000	-8 100	-8 100
4	Hautaus toimi	Muut toimintakulut	-401	-800	-500	-500
4	Hautaus toimi	TOIMINTAKATE	-107 694	-68 200	-118 800	-118 800
4	Hautaus toimi	Rahoitustuotot- ja kulut	-3 389		-3 600	-3 600
4	Hautaus toimi	Sisäiset korkokulut	-3 389		-3 600	-3 600
4	Hautaus toimi	VUOSIKATE	-111 083	-68 200	-122 400	-122 400
4	Hautaus toimi	Poistot ja arvonalentumiset	-2 662	-2 700	-2 700	-2 700
4	Hautaus toimi	Suunnitelman mukaiset poistot	-2 662	-2 700	-2 700	-2 700
4	Hautaus toimi	Sisäiset vyörytyserät	-86 759			
4	Hautaus toimi	TILIKAUDEN TULOS	-200 504	-70 900	-125 100	-125 100
4	Hautaus toimi	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-200 504	-70 900	-125 100	-125 100

10 PÄÄLUOKKA 5, KIINTEISTÖTOIMI

Seurakunnan varsinaisen toiminnan tukitoimi.

Kiinteistötoimi

kustannuspaikka 101 50xxxxxx

TAVOITTEET

- Kiinteistöstrategian tekemisen jatkaminen
- Basis-järjestelmän käytön jatkaminen
- Sähköisen kiinteistöhuoltokirjan käyttöön ottaminen

TOTEUTUS

- Basis-ohjelman käyttökoulutukset
- K-aseman huoltokirjan käyttö osana arkea

10.1 501, Kiinteistöhallinto

Kustannuspaikat: Kiinteistöjen yleiskulut (1015010000)

Vyörytetään tilinpäätöksessä kiinteistöille kiinteistön käyttöasteiden mukaisesti

10.1.1 Yleistä kiinteistötoimesta

Kirkkohallituksen suosittaa seurakuntia tarkastelemaan kiinteistöjen käyttöastetta, tekemään kuntoarvioita ja pohtimaan vaihtoehtoisia ratkaisuja käyttöasteeltaan vähäisien rakennusten tilalle.

Kiinteistökuluihin on arvioitu Tilastokeskuksen ja Kirkkohallituksen arvioinnin mukainen keskimäärin kahdeksan prosentin nousu edelliseen vuoden toteumaan verrattuna. Voimassa oleva sähkönhankintasopimus (yhteishankintasopimuksella Pellon kunnan kanssa) mahdollistaa optiovuosien käyttämisen. Optiovuosia on päätetty käyttää 2024 ja 2025, jonka vuoksi sähkönhinta on arvioitu 2022 mukaisesti.

10.1.2 Poistot ja arvonalentumat

Kirjanpidon poistot on arvioitu poistosuunnitelman mukaisesti.

Kirkkohallitus ohjaa poistojen tarkistamista vastaamaan antamia ohjeita.

10.1.3 Kiinteistöstrategia

Kirkkohallitus ja hyvä hallintotapa vaatii kiinteistöstrategian tekemisen. Kiinteistöstrategia on aloitettu 2023 Kirkkohallituksen ohjaamana. Strategia valmistuu talousarviovuonna. Strategian laatimiseen on käytetty ostopalvelua Ylitornion seurakunnalta. Hankeen kiinteistöstrategian loppuunsaattamiseen ja kiinteistöjen akuutteihin hankkeisiin projektijohtamiseen on arvioitu 4 000 euroa (443500/1015010000).

10.1.4 Rakennuksiin liittyvät toimenpiteet

Seurakunnan on mietittävä toimitilojen käyttöastetta ja lukumäärää, tarvetta on kartoitettava lähitulevaisuuteen ja arvioitava näitä vähintäänkin 20 – 30 vuotta eteenpäin tulevaisuuteen. Seurakunnan tehtävänä on tarjota seurakunnan toimintaa palvelevat toimitilat. Seurakunta voi omistaa kiinteistöjä, joista saada tulonmuodostusta tai kiinteistöt palvelevat seurakunnan toimintaa.

Seurakunnan kiinteistöstrategian mukaisia toimenpiteitä pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan.

Vakuutusten ja sähkönhankinnan kilpailutuksessa tehdään yhteistyötä lähiseurakuntien ja kuntien kanssa. Näistä palveluista on arvioitu maksettavan vuosittain asiantuntijapalkkioita 2 200 euroa vuodessa (440000/1015010000).

10.1.5 Tilojen käytön kustannukset

Seurakunnan omassa toiminnallisessa käytössä olevien kiinteistöjen ja huoneistojen kustannukset kirjataan tilinpäätösvaiheessa kokonaisuudessaan Kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaan sisäisinä vuokrina seurakunnallisen toiminnan ja hautaustoimen pääaloille. Raporteissa nämä erät sisältyvät sisäisiin eriin.

10.1.6 Kiinteistöjen muut kustannukset

Ulkokunnossapidon tarjoukset ovat voimassa keväälle 2024. Sopimukset tulee kilpailuttaa vuoden 2024 aikana. Talousarvioon on kustannukset arvioitu +2% vuoden 2023 kunnossapitoon.

Kiinteistönhoidon muihin palveluihin on varattu 2 000 euron määräraha (447000/1015010000).

10.2 Sähköinen kulunvalvonta ja hälytysjärjestelmä

Talousarviossa esitettiin määräraha sähköiseen kulunvalvontaan ja avainkirjanpitoon. Hankinta kuitenkin siirrettiin päätöksenteossa tuleviin vuosiin.

10.3 502, Kirkot

Kustannuspaikat: Pellon ja Turtolan kirkko (1015020000 - 1015020001)

Seurakunnan lakisääteinen velvollisuus omistaa ja ylläpitää yksi kirkko

10.4 506, Seurakuntatalot

Kustannuspaikat: Pellon ja Turtolan seurakuntakoti (1015060000 - 1015060001)

Seurakunnan oma valinta, ei lakisääteistä velvoitetta omistamiseen tai ylläpitoon.

Pellon seurakuntakodille on varattu määräraha 5 000 euroa uunin uusimiseen (460000/1015060000)

10.5 507 Asuinkiinteistöt ja osakkeet

Kustannuspaikat: Rivitalo (1015070000)

Seurakunnan oma valinta, ei lakisääteistä velvoitetta omistamiseen tai ylläpitoon.

Rivitalon vuokratuotto on arvioitu 6 500 euroon (330000/101507000)

10.6 510, Maa- ja metsätalous

Kustannuspaikat: Maa- ja metsätalous (1015100000)

Seurakunnan oma valinta, ei lakisääteistä velvoitetta maa- ja metsätalouteen.

Metsätalous

kustannuspaikka 101 510000

TAVOITTEET

- Metsänhoitosuunnitelman noudattaminen
- Ympäristönsuojelun huomioiminen
- Kestävän kehityksen periaatteiden huomioiminen
- Luontoarvojen huomioiminen

TOTEUTUS

- Hallitut hakkuumäärät ja metsänhoitotyöt
- Metsänmyynninkilpailutukset
- Verotussuunnittelu

10.7 Ympäristötavoitteet

Pellon seurakunnan ympäristötavoitteet

TAVOITTEET

- Ympäristödiplomin saaminen
- Henkilökunnan ja luottamushenkilöiden sitouttaminen tavoitteeseen

TOTEUTUS

- Ympäristödiplomin saamisen edellytysten täyttäminen
 - Luvattujen asioiden tiedostaminen ja niiden huomioiminen jokaisessa tehtävässä
-

10.8 Kiinteistötoimi, talousarvio

Pääluokka			TP 2022	TA 2023	TA2024	TS1 2025	TS2 2026
5	Kiinteistötoimi	Toimintatuotot	162 722	42 400	80 100	60 700	58 500
5	Kiinteistötoimi	Korvaukset			45 000	45 000	45 000
5	Kiinteistötoimi	Vuokratuotot	15 471	12 400	10 100	10 100	10 100
5	Kiinteistötoimi	Metsätalouden tuotot	953	30 000	25 000	5 600	3 400
5	Kiinteistötoimi	Sisäiset tuotot	146 298				
5	Kiinteistötoimi	Toimintakulut	-153 185	-202 700	-232 650	-230 150	-230 150
5	Kiinteistötoimi	Henkilöstökulut	-44 355	-54 500	-114 400	-114 400	-114 400
5	Kiinteistötoimi	Palkat ja palkkiot	-36 612	-43 800	-92 100	-92 100	-92 100
5	Kiinteistötoimi	Henkilösivukulut	-7 743	-10 700	-22 300	-22 300	-22 300
5	Kiinteistötoimi	Palvelujen ostot	-27 402	-44 900	-34 400	-32 400	-32 400
5	Kiinteistötoimi	Vuokrakulut		-31 100			
5	Kiinteistötoimi	Aineet ja tarvikkeet	-64 846	-59 900	-69 350	-69 350	-69 350
5	Kiinteistötoimi	Ostot tilikauden aikana	-64 846	-59 900	-69 350	-69 350	-69 350
5	Kiinteistötoimi	Muut toimintakulut	-16 582	-12 300	-14 500	-14 000	-14 000
5	Kiinteistötoimi	TOIMINTAKATE	9 536	-160 300	-152 550	-169 450	-171 650
5	Kiinteistötoimi	Rahoitustuotot- ja kulut	-11 079		-10 300	-10 300	-10 300
5	Kiinteistötoimi	Sisäiset korkokulut	-11 079		-10 300	-10 300	-10 300
5	Kiinteistötoimi	VUOSIKATE	-1 542	-160 300	-162 850	-179 750	-181 950
5	Kiinteistötoimi	Poistot ja arvonalentumiset	-26 042	-26 200	-26 200	-26 200	-26 200
5	Kiinteistötoimi	Suunnitelman mukaiset poistot	-26 042	-26 200	-26 200	-26 200	-26 200
5	Kiinteistötoimi	Sisäiset vyörytyserät	-1 958				
5	Kiinteistötoimi	TILIKAUDEN TULOS	-29 542	-186 500	-189 050	-205 950	-208 150
5	Kiinteistötoimi	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-29 542	-186 500	-189 050	-205 950	-208 150

11 ERILLISET SEURANTAKOhteet

11.1 Työhyvinvointi

Työhyvinvoinnin kustannuksia seurataan erillisellä projektinumerolla kirjanpidossa. (8003128)

11.2 Sijoitusvarallisuus

Sijoitusvarallisuutta seurataan varallisuuslajeittain sekä sijoituskohteittain erillisillä projektinumerolla.

11.3 Kulttuuriperinnön hoito, ylläpito ja säilyttäminen

Kirkkorakennukset ja niiden arvoesineistö ovat kirkollisen elävän perinnön välittäjiä ja ilmentäjiä. Ne ovat jatkuvasti seurakuntien käytössä ja niistä tulee huolehtia suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti. Kulttuuriperintö kuuluu kirkon kaikkiin työmuotoihin ja on osa elävää ja eteenpäin katsovaa toiminnallisuutta. Kirkollinen kulttuuriperintö kuuluu kaikille, riippumatta kirkon jäsenyydestä. Perustuslain mukaan vastuu kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Jokainen on myös osallinen kulttuuriperinnöstä ja kaikilla on siihen oikeus. Kirkkohallitus on ohjeistanut v. 2006 kustannukset, jotka sisältyvät kulttuuriperinnön seurantaan.

Kulttuuriperintö Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa pohjautuu universaaliin kristillisyyteen. Se on kansallista ja yhtenäistä sekä paikallisesti omaleimaista ja tarjoaa ihmisille sekä yhteisöille identiteetin perustan. Kulttuuriperintö auttaa meitä ymmärtämään itseämme ja kohtaamaan muita. Kirkollisen kulttuuriperinnön suunnitelmallinen ylläpito ja vaaliminen edistävät kestävä kehityksen tavoitteita sekä säilyttävät ja siirtävät kansallisesti arvokasta kulttuuriomaisuutta tuleville sukupolville. Perustuslain mukaan vastuu kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Jokainen on osallinen kulttuuriperinnöstä ja kaikilla on siihen oikeus. Kulttuuriperintö auttaa meitä ymmärtämään nykyisyyttä ja rakentamaan tulevaisuutta. Kirkollisella kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan tässä strategiassa ihmisen toiminnasta syntyneitä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon aineellista, henkistä ja hengellistä perintöä. Aineelliseen kulttuuriperintöön kuuluvat kulttuuriympäristö ja maisema, kirkollinen rakennusperintö, muinaisjäännökset sekä kirkollinen esineistö ja taide. Osa näistä on lainsäädännöllä suojeltu tai muilla tavoilla määritelty arvokkaaksi. Aineettomalla kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan kirkon elävää perintöä: henkistä ja hengellistä perinnettä, esimerkiksi kirkkomusiikkia, kirkollista tapakulttuuria ja jumalanpalveluskäytäntöjä. (<https://evl.fi/plus/wp-content/uploads/sites/3/2023/08/KupeStrategia-vuoteen-2024-web.pdf>) [KupeStrategia-vuoteen-2024-web.pdf \(evl.fi\)](#).

Pellon seurakunnassa ei ole kirjattu seurattavia kulttuuriperintökohteita.

11.4 Investoinnit ja pitkäaikaiset menot

Investointeja seurataan kohteittain erillisillä tilausnumeroilla. Investoinnit kirjataan taaseen pääryhmään keskeneräisistä hankkeista, kun kohteen investointi on todettu valmiiksi ja käyttöön otetuksi. Investoinnit ovat esitetty kohteittain kohdassa investoinnit.

11.5 Kirkkohallituksen erillisprojektit

Kirkkohallitus raportoi ja seuraa erillisiä projekteja ja hankkeita erillisin seurantakohtein.

12 LIIKETOIMINTA JA ELINKEINOTOIMINTA

12.1 Verovelvollisuus

Seurakunta on verovelvollinen liiketoiminnasta ja metsätalouden harjoittamisesta.

Metsätalouden harjoittaminen on kokonaisuudessaan arvonlisäverollista ja tuloverolain mukaista (TVL) tuloa.

Liiketoiminnaksi luetaan seurakunnan omistamien asiakastilojen tilapäinen vuokraaminen tilaisuuksia varten ja maa-alueiden vuokraaminen liiketaloudellisiin toimintoihin. Vuokrattavia tiloja ovat kirkot, kappelit, seurakuntakodit. Turtolan seurakuntakodin osalta kustannuksista kuuluvat arvonlisäveron piiriin 85 % ja tuloverolain piiriin 100 %.

12.2 Arvonlisäverovelvollisuus

Seurakunta on liiketoiminnasta ja metsätaloudesta arvonlisäverovelvollinen.

Liiketoiminnan ja metsätalouden tuotot ovat kokonaisuudessaan arvonlisäverollista tuloa.

Arvonlisäverollinen osuus toiminnan kuluista:

Seurakuntakoti Pello	10 %
Turtolan seurakuntakoti	85 %
Metsätalous	100 %

13 SISÄINEN LASKENTA

13.1 Kustannusten kohdistaminen

Kustannusten kohdentaminen on toimintolaskentaa. Se tarkoittaa toimintakulujen ja -tuottojen jakamista tehtäväalueiden kesken sekä hallintokulujen ja muiden tukipalveluiden kulujen jakamista 2 - 4 pääluokan tehtäväalueille aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Kustannusten kohdentamisen tavoitteena on saada tilastoitua taloudellisten resurssien jakautuminen perustehtävien kesken.

Pääalat: 1 = Hallinto, 2 = seurakunnallinen toiminta, 4 = hautaustoimi ja 5 = kiinteistöt, 6 = rahoitustoimi (erillinen seurantakohde) sekä hautainhoitorahasto, jonka tunnus on 900. Kustannusten kohdentamisella tuotettu tieto palvelee seurakunnassa tapahtuvaa toiminnan ja talouden suunnittelua, valvontaa, johtamista ja arviointia.

Luottamushenkilöille kustannusten seuraaminen pääluokkatasolla antaa kokonaiskuvan seurakunnan talouden jakautumisesta seurakunnan perustehtävien, varsinaisen toiminnan ja lakisääteisen hautaustoimen lisäksi tukipalveluiden kustannusten osuudesta suhteessa toimintaan.

13.2 Sisäiset kirjanpidon erät

Sisäiset erät käsitellään tilinpäätöksessä ja talousarviossa olennaisin osin. Kirjanpidon vyörytykset tehdään Kirkon palvelukeskuksen toimesta tilinpäätökseen ja näitä eriä ei jyvitetä talousarviossa.

14 VEROTULOARVIOT, VALTIONRAHOITUS JA SÄÄNTÖMÄÄRÄISET KULUT

Verotuloarvio on arvioitu Kirkkohallituksen tilaamassa FCG:n tekemässä seurakuntien talousanalyysissä. Analyysi on julkaista elokuussa 2023. Kirkollisverotuottoarvio talousarviovuodelle on 718 000 euroa (500000/1006010000).

Seurakunnan kirkollisveroprosentti vuodelle 2024 on arvioitu 1,6 prosentin mukaan ja taloussuunnitelmissa 2025 – 2026 1,9 % mukaisesti.

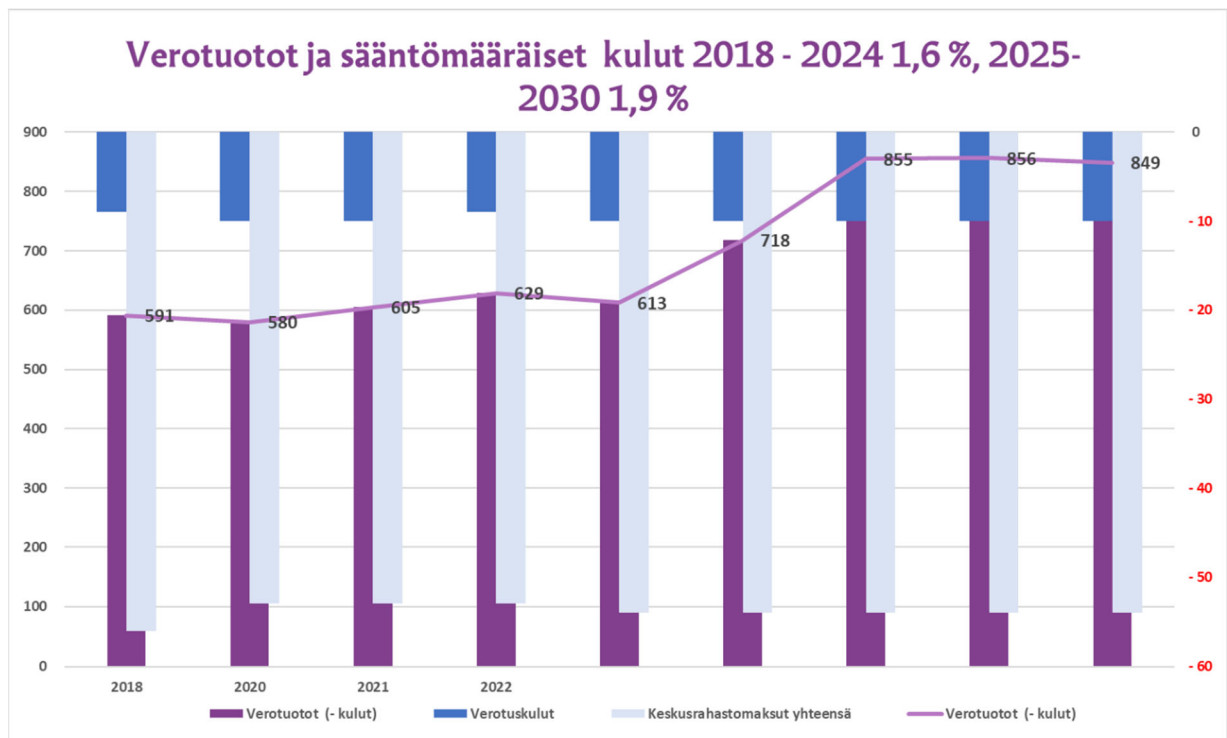
Oulun hiippakunnassa kirkollisveroprosentti oli vuonna 2021 keskimäärin 1,71 %, mutta veroprosentin nostopainetta on myös muissa seurakunnissa.

Kirkollisveron nostopainetta seurakunnassa lisäävät merkittävät rakennuksien korjausvelat, joista on kerrottu tässä talousarviossa.

Valtionrahoitus jaetaan seurakunnalle kunnan väkiluvun mukaisesti. Talousarviossa tuotto on arviolta 20,15 € / henkilö.

Keskusrahastomaksu noudattaa annettua laskentakaavaa, 6,5 % laskennallisesta kirkollisverotuotosta. Verotuskuluina on kirjattu verohallinnon laskema kustannusarvio.

	1,60 %	1,60 %	1,60 %	1,60 %	1,60 %	1,60 %	1,90 %	1,90 %	1,90 %
RAHOITUS	2018	2020	2021	2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	ENN 2030
Verotuotot	587	577	602	626	612	718	855	856	849
Valtionrahoitus (ent. yhteisövero)	69	66	66	65	65	64	64	64	64
Verotuotot yhteensä	656	643	668	691	677	782	919	920	913
Verotuskulut	-9	-10	-10	-9	-10	-10	-10	-10	-10
Keskusrahastomaksut	21	24	24	24	24	24	24	24	24
Eläkerahastomaksu	35	29	29	29	30	30	30	30	30
Keskusrahastomaksut yhteensä	-56	-53	-53	-53	-54	-54	-54	-54	-54
Verotuotot (- kulut)	591	580	605	629	613	718	855	856	849
RAHOITUS	2018	2020	2021	2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	ENN 2030
Kirkollisvero ka €/v/ maksava jäsen	284	285	315	336	336	402	489	498	535

15 MUUT AVUSTUKSET JA LAHJOITUKSET

15.1 Saadut avustukset, lahjoitukset ja keräystuotot

Omaan käyttöön jäävät kolehdit ja lahjoitustuotot sekä yhteisvastuukeräyksen seurakunnalle jäävä osuus käsitellään tuloslaskelman tileillä Kirkkohallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Lahjoituksen keräämisestä muodostuvat kulut vähennetään tilitettävistä tuloista. Yhteisvastuukeräyksen tilitapahtumissa käytetään sisäisessä laskennassa apuna kustannuspaikkaseurantaa, jolloin keräyksen kustannukset vähennetään lahjoitusvaroista. Yhteisvastuukeräyksen nettotuotosta tuloutetaan seurakuntaan 20 %, joka lahjoitetaan keräyskohteen mukaisesti paikallisesti.

Seurakunnan välittämät lahjoitukset, kolehdit ja muut saadut avustukset tilitetään täysimääräisenä keräyskohteelle ja nämä erät käsitellään kirjanpidossa taseen tileillä.

Mahdollisesti omaan toimintaan kerättäviä erillisiä tuottoja ei ole arvioitu talousarvioon. Omaan toimintaan kerättäviä varoja säätelee useat eri lait ja säädökset.

Keräyksissä pyritään tulevina vuosina aktiivisesti vähentämään käteisen rahan käsittelemistä ottamalla käyttöön eri seurakunnissa olevia keräystapoja. Tällä hetkellä käytössä on maksukortti mahdollisuus käteisen rinnalla, mutta tulevaisuudessa vaihtoehtoja pyritään lisäämään.

15.2 Annetut avustukset, lahjoitukset ja keräystuotot

Erillisellä hakemuksella talousarviossa huomioitujen enimmäismäärät euroina:

Pellon Pailakat ry (489000/1012360000)	400 €
Stipendi Pellon lukio (489000/ 1012050000)	100 €

16 YHTEISTYÖ ERI TOIMIJOIDEN KANSSA

16.1 Seurakuntien välinen yhteistyö

Ylitornion seurakunnan talouspäällikkö ja taloussihteeri hoitavat Ylitornion seurakunnan lisäksi Kolarin ja Pellon seurakunnassa talouspäällikön tehtäviä yhteistyösopimuksen mukaisesti. Kolarin seurakunnan asiakaspalvelija on osana viraston asiakaspalvelijoiden sijaistamispalvelua, jota voidaan toteuttaa myös Pellon ja Ylitornion virastohenkilöstön kanssa erikseen sopien.

Toimivan ja riskinhallinnallisesti laadukkaan palveluiden tarjoamisen ehtona on ammattitaitoinen ja sitoutunut taloushallinnon henkilöstö. Palvelun tarjoajana Ylitornion seurakunta on huolehtinut osaamistasosta kuin myös kustannustason pysymisestä hallittuna.

Talousarviovuonna on arvioitu käytettävän talous- ja henkilöstöpalveluiden henkilöstön palveluja erityisesti sähköisten toimintamallien ohjaukseen. Tarvetta lisäävät talouden ja hallinnon kehittämistoimet, jotka uusi kirkkolaki, julkisen hallinnon ja talouteen kohdistuvat yleiset vaatimukset lisäävät. Näitä kehittämistoimia siirretään Ylitornion seurakunnan käyttöönottamisen jälkeen seuraavaksi Kolarin ja Pellon seurakuntiin. Ylitornion hallinnon talous- ja henkilöstöpalvelu tarjoaa tarvittaessa ja työresurssien puitteissa yhteistyöseurakunnille palvelua tiedotuksellisissa palveluissa, mm. Lukkari julkaisujärjestelmän päivittämistä. Lisäksi palvelun hintaa aikaisemmista vuosista korottaa yleiset palkankorotukset. Toteutunut tuotto on kuitenkin suoraan verrannollinen yhteistyöseurakuntien tarvitsemaan palvelun määrään. Hankittavan palvelun kuluksi on arvioitu tässä talousarviossa 50 000 euroa ja suunnitelmavuosille 45 000 euroa (443500/1011050000).

Hautaus- ja kiinteistötoimessa Pellon seurakunta tuottaa palvelua Kolarin ja Ylitornion seurakunnille. Kustannusten määrä on verrannollinen tarvittavan palvelun määrään. Tälle palvelulle on kirjattu tuotto-odotusta 45 000 (304000/1015010000).

Yhteistyön arviointi seurakuntien kesken on sovittu tehtäväksi vuosittain.

16.2 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Pellon seurakunta jatkaa yhteistyötä Pellon kunnan nuorisotoimen, sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Myös kulttuuritoimen kanssa järjestetään yhteisiä tapahtumia. Näistä yhteistyömuodoista ei aiheudu lisäkustannuksia tai erillisiä tuottoja.

16.3 Yhtymäselvitys 2023 -2024

Kolarin, Pellon ja Ylitornion seurakuntien kirkkovaltuustojen pyynnöstä Oulun hiippakunnan tuomiokapituli määräsi istunnossaan 17.8.2023 rekisterinjohtaja Heikki Nissisen selvittäjäksi valmistelemaan lähtökohtaisesti Kolarin, Pellon ja Ylitornion seurakuntien muodostaman seurakuntayhtymän perustamista sekä laatimaan perussääntö- ja omaisuusluettelon. Heikki Nissinen on pyytänyt Ylitornion seurakunnan talouspäällikkö Pirta Melaluodon avustamaan selvittelytyötä. Taustalla on seurakuntien yhteinen huoli toiminnan ja talouden turvaamisesta kirkon perustehtävän hoitamisessa.

Pieniä seurakuntia haastaa seurakuntien ”hallinnoituminen”. Talouden- ja henkilöstöhallinnon tehtävät ovat seurakunnassa pakollisia ja lakisääteisesti hoidettavia tehtäviä. Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) toimintaa on yritetty kehittää ja pyritään kehittämään edelleen vastaamaan jo tiedossa olevia seurakunnille kasaantuvia ja lisääntyviä hallinnonpalveluiden tarvetta. Palvelukeskuksen resurssit ovat kuitenkin rajalliset ja henkilöstön rekrytointi sekä myös siellä talouden haasteet hankaloittavat ja osittain estävät palvelutarjonnan laajentamisen seurakuntiin tahtotilasta huolimatta. Lisäksi seurakunnissa on paljon tehtäviä, joiden hoitaminen palvelukeskuksen kautta ei ole mahdollista. Seurakuntien on siis itse pystyttävä vastaamaan olemassa oleviin ja tuleviin laajoihin hallinnon tarpeisiin. Hallinnon ja talouden tarpeet ovat samat huolimatta seurakunnan koosta. Pienissä seurakunnissa asettaa suuria seurakuntia enemmän haastetta myös seurakunnan väestön tuttuus ja tunnetaso, joka heijastuu erialisina vaatimuksina enemmän pienissä yhteisöissä kuin suurissa. Näiden kokonaisvaikutuksesta pienet seurakunnat väistämättä hallinnoituvat ja seurakunnan ydintoimintaa on vähennettävä, yhdistettävä toisten toimijoiden kanssa tai lakkautettava kokonaan. Kirkkohallituksessa ja joissain hiippakunnissa on jo käynnissä hanke, jossa kartoitetaan mahdollisuutta luoda rovastikunnallisia tai hiippakunnallisia talous- ja henkilöstöpalvelu, sekä hautaustoimi ja kiinteistöpalvelu keskuksia.

Muita lakisääteisiä tehtäviä seurakunnissa ei kovin paljoa ole. Seurakunnissa on kuitenkin perinteisesti hoidettu laajaa tehtäväalaa ja seurakuntiin on palkattu aikojen saatossa eri alojen ammattilaisia turvaamaan näitä perinteisesti seurakunnan hoitamia tehtäviä. Näiden asioiden tuominen päätöksentekoon ja vaikeiden päätöksen tekeminen on kaikille ikävää. Kuitenkin näitä päätöksiä tehdään jo laajasti eri seurakunnissa, meillä näiden päätöksien tekemistä on voitu vielä siirtää.

Rakennusten ikä kasvaa ja korjausvelat lisääntyvät väijäämättä, väestön ikärakenne ja seurakunnan jäsenten sekä kunnan väkiluvun vähentyminen haastavat pieniä seurakuntia, kuin myös Ylitornion seurakuntaa. Rakennusten omistaminen pienissä seurakunnissa ei ole enää tänä hetkenä kokonaistaloudellisesti järkevää eikä palvele pitkässä juoksussa seurakunnan jäseniä. Tärkeintä olisi turvata vähintäänkin perinteiset seurakunnan palvelut jäsenistölle ja keskittyä niiden kehittämiseen ja käyttää kaikki taloudelliset resurssit niihin, ei seiniin.

Seurakuntayhtymät ovat yleistyneet samoin seurakuntien yhdistymiset. Kuitenkin näihin isoihin rakenteita horjuttaviin muutoksiin ryhtyminen vaatii päättäjiltä vastuunottamista, yhteistyökyvykkyyttä ja ennen kaikkea rohkeutta katsoa tulevaisuuteen ja kohdata muutos. Sitä näinä aikoina erityisesti odotetaan ja tarvitaan. Ylitornion seurakunta on ottanut yhden askeleen tässä asiassa eteenpäin, osallistumalla yhtymäselvitykseen Pellon ja Kolarin seurakuntien, Tornionlaakson pienten seurakuntien, kanssa.

Kirkkojärjestyksen 2 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan tuomiokapituli voi määrätä yhden tai useamman selvittäjän valmistelemaan seurakuntajaon muuttamista tai seurakuntayhtymän perustamista, muuttamista taikka lakkauttamista ja tekemään siitä ehdotuksen. Selvittäjällä on oikeus tutkia seurakuntien ja seurakuntayhtymien toimintaa, hallintoa ja taloutta koskevia asiakirjoja sekä saada niiden viranomaisilta apua tehtävänsä suorittamiseen. Selvittäjä antaa tuomiokapitulille ehdotuksensa ja selvityksessä kertyneet asiakirjat. Jotta selvittäjän voisi parhaalla mahdollisella tavalla perehtyä seurakuntien tilanteeseen, järjestetään jokaisessa Tornionlaakson seurakunnassa tapaamisia seurakuntalaisten, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa. Tilaisuuksissa on ensisijaisena tavoitteena kuulla läsnäolijoiden ajatuksia seurakuntien nykytilanteesta ja tulevaisuuden näkymistä sekä samalla esitellä mahdollista seurakuntayhtymän perustamista ja käydä siitä avointa keskustelua.

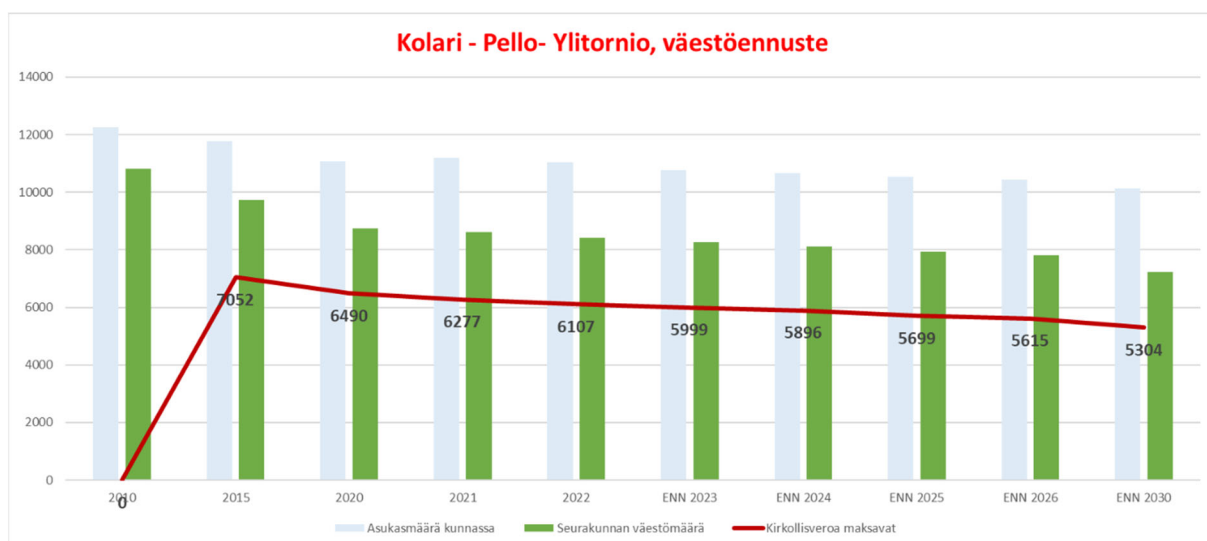
Rakennemuutosprosessin valmisteluvaiheessa on viisasta sopia virkojen muutoksista ja muista kuin välttämättömistä investoinneista pidättäytymisestä. <https://evl.fi/documents/1327140/46857708/2016-21+liite.pdf/807e8197-ad2e-e4fe-ffe-0185451762d3?t=1547124164000>

Talousarviossa on huomioitu yhtymäselvitykseen käytettävää taluspäällikön työaikaa palveluna 3 000 eurolla. Kustannus toteutuu todellisen käytettävän työajan mukaan. Yhtymäselvittelijän kustannuksiin on varattu Pellon seurakunnan osuus 2000 euroa (447000/1011050000).

16.3.1 Väestöennuste selvitettävistä seurakunnista

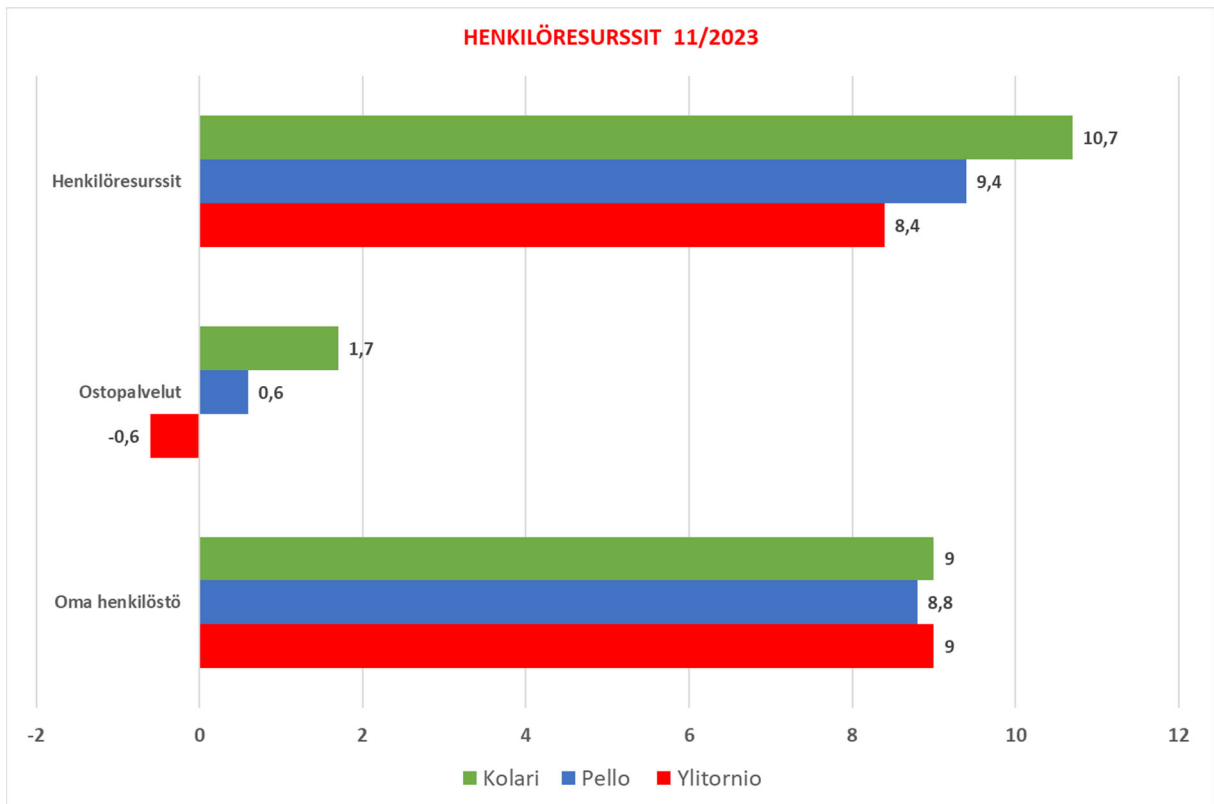
Kirkkohallitus, FCG talusanalyysi 09/2023

Ylitornio	2010	2015	2020	2021	2022	ENN 2023	ENN 2024	ENN 2025	ENN 2026	ENN 2030
Asukasmäärä kunnassa	4731	4291	3918	3907	3784	3677	3623	3538	3482	3346
Seurakunnan väestömäärä	4274	3760	3218	3123	3027	2960	2884	2809	2748	2484
Kirkollisvero maksavat		2710	2435	2368	2297	2247	2192	2049	2010	1898
Kirkkoon kuulumis%	90 %	88 %	82 %	80 %	80 %	81 %	80 %	79 %	79 %	74 %
Kirkollisv maksavat %/väestö		63 %	62 %	61 %	61 %	61 %	61 %	58 %	58 %	57 %
Pello	2010	2015	2020	2021	2022	ENN 2023	ENN 2024	ENN 2025	ENN 2026	ENN 2030
Asukasmäärä kunnassa	3676	3623	3303	3296	3264	3119	3064	3014	2968	2797
Seurakunnan väestömäärä	3425	2995	2637	2600	2535	2473	2416	2358	2316	2143
Kirkollisvero maksavat	2223	2024	1914	1850	1824	1788	1788	1747	1718	1586
Kirkkoon kuulumis%	93 %	83 %	80 %	79 %	78 %	79 %	79 %	78 %	78 %	77 %
Kirkollisv maksavat %/väestö		61 %	61 %	58 %	57 %	58 %	58 %	58 %	58 %	57 %
Kolari	2010	2015	2020	2021	2022	ENN 2023	ENN 2024	ENN 2025	ENN 2026	ENN 2030
Asukasmäärä kunnassa	3839	3848	3833	3985	3983	3961	3968	3974	3978	3976
Seurakunnan väestömäärä	3107	2963	2886	2902	2856	2833	2808	2778	2745	2606
Kirkollisvero maksavat	2119	2031	1995	1960	1929	1916	1916	1904	1886	1820
Kirkkoon kuulumis%	81 %	77 %	75 %	73 %	72 %	72 %	71 %	70 %	69 %	66 %
Kirkollisv maksavat %/väestö		55 %	53 %	50 %	49 %	49 %	48 %	48 %	47 %	46 %
Yhteensä	2010	2015	2020	2021	2022	ENN 2023	ENN 2024	ENN 2025	ENN 2026	ENN 2030
Asukasmäärä kunnassa	12246	11762	11054	11188	11031	10757	10655	10526	10428	10119
Seurakunnan väestömäärä	10806	9718	8741	8625	8418	8266	8108	7945	7809	7233
Kirkollisvero maksavat	0	7052	6490	6277	6107	5999	5896	5699	5615	5304
Kirkkoon kuulumis%	88 %	83 %	79 %	77 %	76 %	77 %	76 %	75 %	75 %	71 %
Kirkollisv maksavat %/väestö	0 %	60 %	59 %	56 %	55 %	56 %	55 %	54 %	54 %	52 %

16.3.2 Henkilöresurssit selvitetävistä seurakunnista

Henkilöstöresurssit on esitetty ilman kirkollisen toimituksen palkkionsaajia, (sijaisia) ja kausityöntekijöitä.

17 LUOTTAMUSTOIMET, TOIMIELIMET JA VAPAAEHTOISTYÖ

Seurakunnassa toimivat kirkkovaltuuston ja –neuvoston lisäksi kiinteistötoimikunta ja yhteisvastuutoimikunta. Seurakunnan toimintaa tukevia vapaaehtoisten henkilöiden toimikuntia, tiimejä, on tarkoitus perustaa lisää talousarviovuonna. Tiimien toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja on luonteeltaan henkilöstöä tukevaa toimintaa.

Luottamushenkilöiden palkkiot on käsitelty henkilöstökuluissa.

Toimintavarojen ja työntekijöiden työn kuormittavuuden keventämiseksi on vapaaehtoistyön määrä entistäkin tärkeämmässä roolissa. Vapaaehtoistyö lisää seurakunnan ja seurakuntalaisten vuorovaikutusta ja ylläpitää kunnan väestön jäseniä myös seurakunnan jäseninä. Kuluvana vuonna diakonissan johdolla on aloitettu seurakunnan vapaaehtoistyön ohjaaminen ja koulutus. Vapaaehtoistyö vaatii hyvää koordinaointia ja kannustusta, jota tehdään diakoniatyön kautta.

Toimikuntien ja työryhmien jne. kokouksiin mahdollistetaan osallistuminen tarvittaessa Teams- ohjelman kautta etänä. Kirkkoneuvoston ja -valtuuston kokouksiin etäosallistuminen mahdollistetaan lain sallimissa rajoissa.

Luottamushenkilöiden palkkiosääntö sisältyy seurakunnan hallintosääntöön. Luottamushenkilöiden palkkioihin on laskettu kolme valtuuston kokousta ja kymmenen neuvoston kokousta yhteensä 3 000 euroa. Kustannus sisältyy henkilöstökuluihin (1011010001).

18 PELLON SEURAKUNNAN NÄKYVYYS

Talousarvioissa on huomioitu työaloittain erilaisiin näkyvyys kampanjoihin, tarjoiluihin, hankintoihin yms. joissa seurakunta näkyy. Talousarvioissa on huomioitu 1 000 euroa (440300/1011050000) määräraha. Seurakunta pyrkii osallistamaan myös seurakuntalaisia vapaaehtoistyöhön.

19 INVESTOINNIT JA PITKÄAIKAISET MENOT

19.1 Turtolan kirkon katon korjaaminen

Turtolan kirkon katossa on havaittu vesivuotoja. Katon akuutin korjauksen jälkeen on kuitenkin tarpeen tehdä katon korjaaminen laajemminkin. Tähän työhön on varattu 175 000 euron investointimääräraha. Investointiin haetaan Kirkkohallitukselta avustusta. (Poistovaikutus on 6 800 euroa vuodessa.)

Investointinumero 2011228/ 1015020001

175 000 €

19.2 Avustusten käyttötarkoitus

Kulttuuriperinnön hoitoon voidaan myöntää kirkkolain tarkoittamille kirkollisille rakennuksille, jotka on suojeltu kirkkolain, rakennusperinnön suojelulain tai asemakaavan perusteella. Avustusta voidaan myöntää rakennuksen rakenteiden ja pintojen kunnostukseen, korjaukseen, restaurointiin tai konservointiin sekä lämmitys-, sähkö-, valvonta- ja paloturvallisuusjärjestelmien investointeihin. Tätä avustusta voidaan myöntää

myös kyseisten rakennusten lähiympäristön pihojen, aitojen, porttien ja ulkovalaistuksen kunnostukseen. Kirkollisen arvoesineistön konservointiin ja säilytykseen liittyvät hankkeet sekä sankarihautausmaiden kunnostustyöt kuuluvat myös tämän avustuksen piiriin. Suunnitelmista tulee yleensä pyytää Museoviraston lausunto, joka liitetään avustusasiakirjoihin. Viime vuosina jaettavan avustuksen määrä on ollut noin 7,5 miljoonaa euroa.

20 MUUT KUSTANNUKSET

Talousarviossa olevat muut arvioidut kustannukset noudattavat pääosin olemassa olevia sopimuksia, saatuja kuluarvioita ja vuoden 2022/2023 toteumia.

Tampereella järjestetään Kirkkopäivät Tampereella toukokuussa 2024. Seurakunta päättää olla osallistumatta näille Kirkkopäiville.

Historiankirjan tekemiseen käytettäviä varoja on varauksena taseessa 31.12.2022 11 900 euroa.

21 VARALLISUUDEN HOITAMINEN

21.1 Sijoitusvarallisuus

Kirkkoneuvosto on vahvistanut sijoitusstrategian vuonna 2019. Varoja on sijoitettuna 31.12.2022 rahastoihin ja osakkeisiin noin miljoona euroa. Arvioitu sijoitustuotto on varovainen ja poikkeaa aikaisempien vuosien toteumasta. Talousarviossa on sijoitustuotto arvioitu 10 000 euroon (605000/1016010000). Sijoitusvarallisuuden tuotto kirjaetaan sijoituksen hankintahinnan tai sitä alemman arvon mukaisesti tilinpäätöksessä, jonka vuoksi tulouttamaton tuotto jää aina kirjaamatta tuotoksi. Tuottoa voidaan seurata laskennallisesti tilinpäätöksen ulkopuolella.

21.2 Metsätalous

Talousarviossa on arvioitu metsän myyntiä metsänhoitosuunnitelman ja korjuuvelan kattamiseen 25 000 euron tuotolla (360000/1015100000) ja metsänhoidon kuluja

2 500 euroa (436200/1015100000). Metsänhakuissa on yleinen käytäntö, että urakoitsijalla on hakkuun suorittamiseen aikaa kaksi vuotta.

Metsävarallisuuden arvo on arvioin mukaan 360 000 euroa.

22 MUUT TALOUTEEN VAIKUTTAVAT ARVIOT

Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa ja myös muut Euroopan ulkopuoliset epävakaut olot saattavat tuoda nopeita ja yllättäviä tässä talousarviossa huomioimattomia kustannusten nousuja. inflaatio vaikuttaa tuotantoketjuihin, joka nostaa hankintojen hintoja merkittävästi. Palkkojen nousu lisää verotuloarviota, mutta vastaavasti nostaa kustannuksia henkilöstökuluina sekä hankintaketjussa.

Rakennuksiin kohdistuvat hankkeet tulee arvioida vähintään 30-vuoden käyttökustannuksina hankintakustannuksen lisäksi.

Tarjouspyyntöihin on haasteellista saada riittävän kattavasti tarjouksia. Se johtaa usein hankintasopimukseen, johon ei ole vaihtoehtoa. Hankinnassa yhden tarjoajan haasteena on laatuvaatimuksien asettaminen ja hinnoittelun vääristyminen. Tarjouspyyntöjä pitäisi kehittää laajemmiksi ja miettiä yhteistyövaihtoehtoja esimerkiksi kunnan kanssa.

22.1 Seurakunnan varsinaisten toimintamallien kehittäminen

Seurakunnan toimintaa arvioidaan talouden tunnuslukujen kautta. Suurimmat menoerät ovat henkilöstö ja kiinteistöt. Lähtökohtaisesti muita suurempia menoeriä ei ole. Jos ostopalvelut lasketaan henkilöstökuluksi, niin entistä suurempi vaikutus henkilöstön toimintamalleilla ja työssäoloajan tehokkaalla käyttämisellä on.

Henkilöstön toimintamallit ja niiden kehittäminen sekä tehtävien ohjaaminen ja priorisointi johdetaan paikallisesti pääsääntöisesti kirkkoherran toimesta. Toimintamallien uudistamisella ja työtehtävien mitoittamisella voidaan työntekijän työaikaa tarkistaa ja sen myötä muuttaa. Seurakunnan henkilöstöön kohdistuvat muutokset ovat pitkiä ja vaativia prosesseja. Joskus ne tuottavat toivotun lopputuloksen ja joskus eivät.

22.2 Talouden raportoinnin kehittäminen

Ylitornion seurakunta tuottaa talouden ja hallinnon palveluita myös yhteistyöseurakuntiin. Talouden seuraamisen arvioidaan muodostuvan pienenevän tulokertymän vuoksi entistäkin tärkeämmäksi osaksi laadukasta talouden ja hallinnon palvelua. Sama tarve on tunnistettu valtakunnallisesti laajasti eri seurakunnissa.

Raportointia tulee kehittää tulevina vuosina. Kirkon palvelukeskus kehittää omaa raportointijärjestelmää aktiivisesti, mutta se kustannuksia ei voida seurakunnissa vielä arvioida. Kirkkohallituksen linjaus on kuitenkin entistä tiukempi valtakunnalliseen ohjelmistokehittämiseen, kun osalla seurakunnista on käytössä itse hankitut järjestelmät. Mikäli raportoinnin luotettavuutta kesken tilikauden on tahtotila parantaa, se vaatii seurakuntaa hankkimaan yleisesti seurakuntien käytössä olevan erillisen raportointijärjestelmän, esim. Talgrag ohjelmiston tai lisäämällä työaikaresursseja taloushallintoon ja raportointiin.

Talousarvion henkilökunnan oma talousarvion tallennus- ja seurantamahdollisuus on osa sisäisen raportoinnin kehittämistä.

22.3 Kriisiytyvän seurakunnan mittarit

Kirkkohallituksen yleiskirjeen 28/2021 kohdassa kriisiytyvän seurakunnan mittarit” ohjeistetaan, että seurakuntien talousarviossa ja toimintakertomuksessa tulee tarkastella seurakuntatalouden toimintaa, hallintoa ja taloutta Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa.

Pellon seurakunta ei täytä kriisiytyvän seurakunnan tunnusmerkkejä.

Seurakunnan varallisuutta tarkastellaan yleensä taseesta. Varallisuus heikkenee niinä vuosina, jolloin tilikauden tulos on alijäämäinen ja vastaavasti nousee, mikäli tilikauden tulos on ylijäämäinen. Taseen ulkopuolisia vastuita ovat rakennuksiin kohdistuvat korjausvelat.

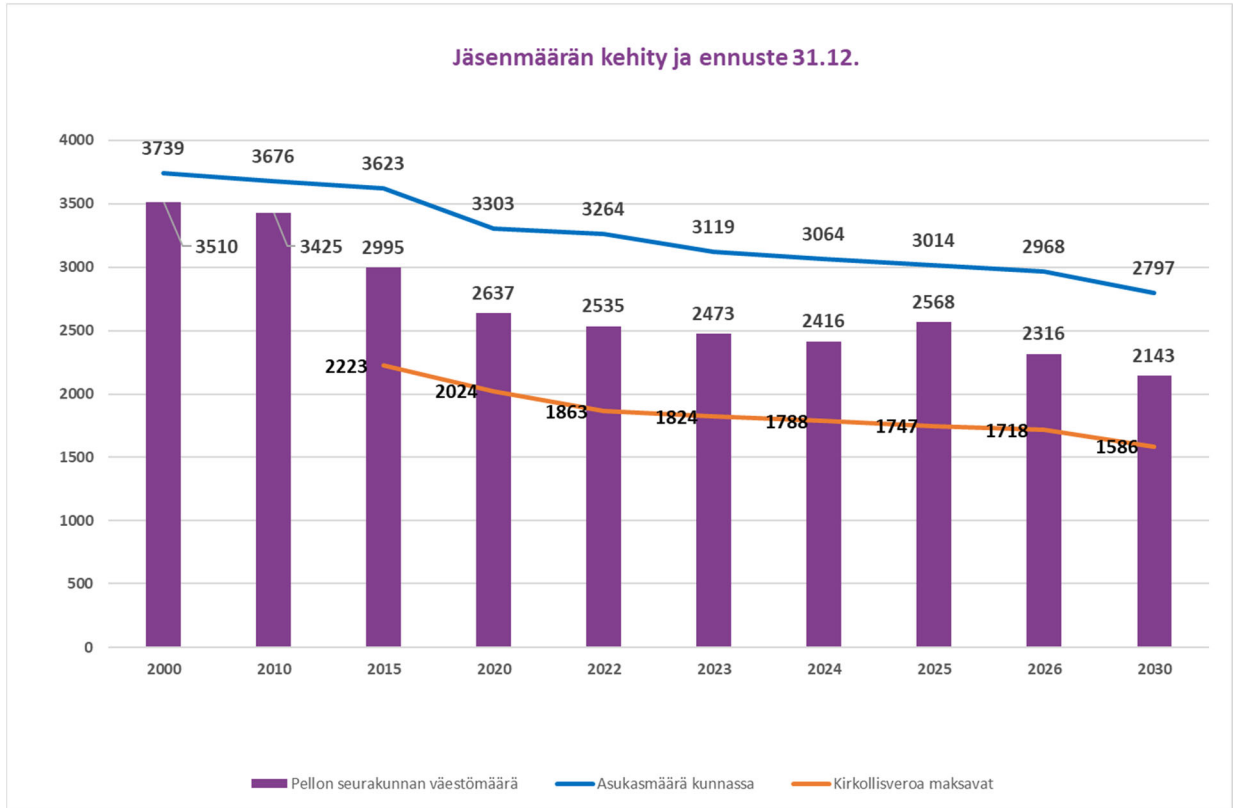
23 TALOUSARVIO LUKUINA

23.1 Tuloslaskelma vuodelle 2024 ja suunnitelmat vuosille 2025 – 2026

TULOSLASKELMA	TP 2022	TA2023	TA2024	TS1 2025	TS2 2026
Toimintatuotot	237 364	100 000	134 500	115 100	112 900
Korvaukset			45 000	45 000	45 000
Myyntituotot	24				
Maksutuotot	56 501	53 100	53 400	53 400	53 400
Vuokratuotot	15 471	12 400	10 100	10 100	10 100
Metsätalouden tuotot	953	30 000	25 000	5 600	3 400
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	5 718	4 500	1 000	1 000	1 000
Tuet ja avustukset	560				
Muut toimintatuotot	9 631				
Sisäiset tuotot	148 506				
Toimintakulut	-861 666	-771 900	-944 100	-944 400	-944 400
Henkilöstökulut	-384 685	-390 600	-538 700	-538 700	-538 700
Palkat ja palkkiot	-323 505	-314 600	-430 300	-430 300	-430 300
Henkilösivukulut	-71 442	-76 000	-108 400	-108 400	-108 400
Henkilöstökulujen oikaisuerät	10 262				
Palvelujen ostot	-193 955	-230 600	-269 850	-270 650	-270 650
Vuokratulut	-4 724	-38 000	-9 100	-9 100	-9 100
Sisäiset vuokratulut	-148 506				
Aineet ja tarvikkeet	-93 820	-82 400	-97 750	-97 750	-97 750
Annetut avustukset	-18 705	-16 700	-13 700	-13 700	-13 700
Muut toimintakulut	-17 272	-13 600	-15 000	-14 500	-14 500
TOIMINTAKATE	-624 302	-671 900	-809 600	-829 300	-831 500
Kirkollisverotulot	626 090	612 000	718 000	855 000	856 000
Valtionrahoitus	65 388	65 000	64 000	64 000	64 000
Verotuskulut	-9 109	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Kirkon rahastomaksut	-53 149	-54 000	-54 000	-54 000	-54 000
Rahoitustuotot- ja kulut	-33 610	10 000	10 000	10 000	10 000
Korkotuotot	520				
Muut rahoitustuotot	20 015	10 000	10 000	10 000	10 000
Sisäiset korkotuotot	14 468		13 900	13 900	13 900
Arvonalentumiset sijoituksista	-54 084				
Korkokulut	-62				
Sisäiset korkokulut	-14 468		-13 900	-13 900	-13 900
VUOSIKATE	-28 692	-48 900	-81 600	35 700	34 500
Poistot ja arvonalentumiset	-28 704	-28 900	-28 900	-28 900	-28 900
Suunnitelman mukaiset poistot	-28 704	-28 900	-28 900	-28 900	-28 900
Erilliskirjanpituksena hoidetut rahastot	0	0			
Tuotot	17 716	15 000			
Kulut	-17 716	-15 000			
TILIKAUDEN TULOS	-57 396	-77 800	-110 500	6 800	5 600
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-57 396	-77 800	-110 500	6 800	5 600

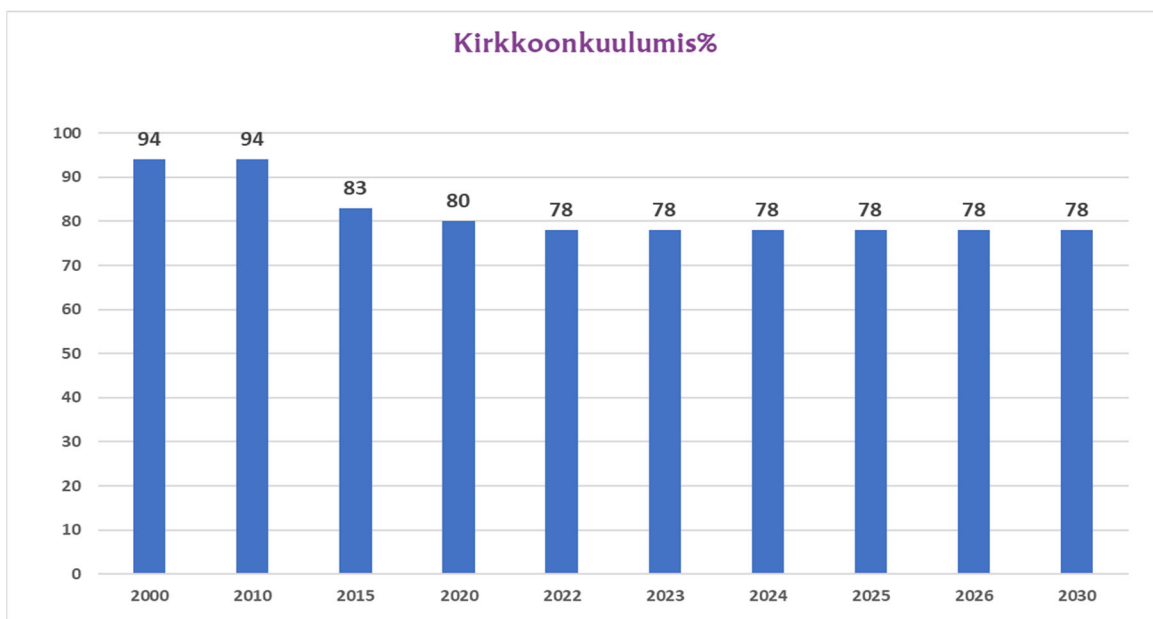
23.2 Tilastot väestökehityksestä

Ennuste, Kirkkohallitus, seurakuntien talousanalyysi FCG 10/2023

Ennusteen mukaan vuonna 2030 maksavia seurakunnan jäseniä on 1586 henkilöä, kun heitä vuonna 2022 oli 1863 henkilöä.

23.3 Kirkkoonkuulumis %

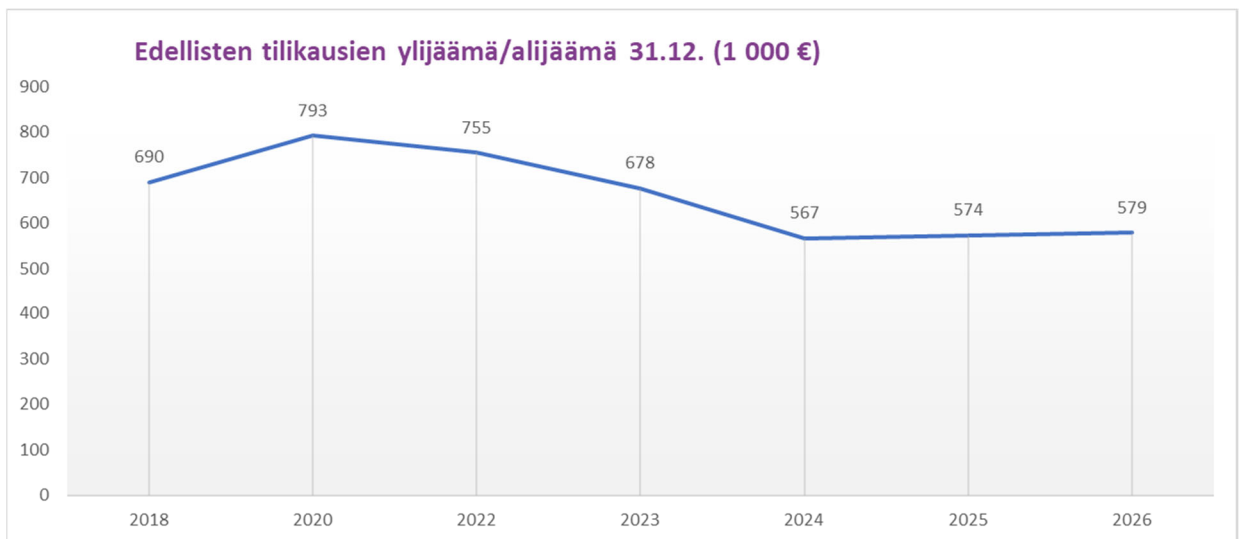

23.4 Kateseuranta

KATELASKENTA	TOT 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE	-624 302	-671 900	-809 600	-829 300	-932
Kirkollisverotulot	626 090	612 000	718 000	855 000	856 000
Valtionrahoitus	65 388	65 000	64 000	64 000	64 000
Verotuskulut	-9 109	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Kirkon rahastomaksut	-53 148	-54 000	-54 000	-54 000	-54 000
Toiminta-avustukset	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot- ja kulut	-33 610	10 000	10 000	10 000	10 000
VUOSIKATE	-28 692	-48 900	-81 600	35 700	34 500
Poistot ja arvonalentumiset	-28 703	-28 900	-28 900	-28 900	-28 900
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-57 396	-77 800	-110 500	6 800	5 600

23.5 Taseen ylijäämän kehitys

Taseen kertynyttä ylijäämää on syytä tarkkailla vuosittain. Taseen ylijäämä vuonna 2022 755 000 euroa. Talousarvion 2023 mukainen taseen ylijäämä 31.12.2024 on arviolta 567 034 euroa.

24 TALOUSSUUNNITELMA 2025 - 2026

Taloussuunnitelma vuosille 2025 ja 2026 noudattavat pääosin vuoden 2024 talousarviota. Talouden (tulojen ja menojen) on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (KJ 6:2)

Jotta suunnitelmavuosille voidaan arvioida muutoksia, on ne toteutettava seurakunnan johdon ja luottamushenkilöiden yhteisillä päätöksillä ja kiinteistöstrategian mukaisesti.

24.1 Arvio tulevasta kehityksestä

Verotuloarviot on arvioitu FCG:n tekemän seurakuntien talousennusteen mukaisesti 1,9 prosentin mukaisesti, jotta tämän hetkiselällä toimintamallilla ilman investointeja talous saadaan tasapainoiseksi lähivuosina, ilman että varsinaisen toimintaa vähennetään huomattavasti.

Kiinteistö- ja hautaus-toimen päällikön palveluiden myynnin on arvioitu pysyvän ennallaan 45 000 euroa. Henkilön osaamisen karttuessa osa henkilön kustannuksista on arvioitu tulevan hautausmaan hallinta-aikojen kuuluttamisprosessin johtamisesta yhteistyöseurakunnissa. Kuuluttamisprosessin kautta hautojen päättyneet hallinta-ajat saadaan veloitettua lain vaatimuksen mukaisesti.

Taloussuunnitelmassa metsätalouden tuottoja on arvioitu Kolarin saaren metsäalueilta vuodelle 2026 14 000 euroa ja kustannuksia vuodelle 2025 on arvioitu 8 500 euroa ja seuraavalle vuodelle 2 000 euroa.

Taloussuunnitelmassa ei ole huomioitu mahdollisia tulevien investointien rahoituskuuluja tai poistoja.

Seurakunnan ympäristödiplomi saataneen vuoden 2024 alussa, joka osallistaa ja vaatii toimintamalliuudistuksia päätöksenteossa ja seurakunnan henkilöstöltä arjen työssä.

Yhtymäselvityksen kautta tulevat mahdolliset toimenpiteet käynnistyvät vuoden 2024 aikana ja yhtymä aloittanee toiminnan vuoden 2025/2026 alussa. Yhtymän valmistelu vaatii tilapäistä resurssilisäystä ja asiantuntijapalveluita, joihin määrärahavarausta ei ole tässä talousarviossa määritelty. Määrärahavaraus tulee tehdä päätöksenteon jälkeen talousarviomuutoksena.

Rakennuksiin kohdistuvat päätökset voivat ohjata vuoden 2025 jälkeistä taloutta merkittävästi.

25 TALouden TASAPAINOTTAMISEN TOIMENPITEET

Talouden tasapainottamistoimia on tehty sekä varallisuuden hoitamisen että eri toimintoihin tehtyjen muutosten kautta.

Seurakunnan tuotto muodostuu verokertymästä, rahoitus- ja metsätaloustuotoista.

Kustannussäästökohteiden löytyminen on ylipäätään osoittautunut haasteelliseksi. Pellon seurakunta toimii yhden henkilön/ vastuualus periaatteella ja suurimmat kustannukset ovat henkilöstö- ja kiinteistökulut. Toiminnallisella puolella kustannussäästöjä on ollut vaikeaa löytää supistamatta toimintaa. Lähiseurakuntien kanssa toiminnallista yhteistyötä voitaisiin kehittää, jotta turvataisiin palveluiden laatu ja saatavuus sekä mahdolliset yhteistoimen voisivat tuoda pitkällä aikavälillä säästöjä.

Tukitoimien, hallinnonpalveluiden ja kiinteistönhoidon palveluita on erityisesti tarkasteltu kustannusnäkökulmasta useamman vuoden ajan ja toimenpiteitä on tehty ja näiden toimien kehittäminen jatkuu edelleen. Kehitystoimien mittaaminen on kuitenkin haastavaa. Lisääntyvien uusien erilaisten lain ja muiden ulkopuolisten vaatimusten tullaan on vastattava ja toimintamalleja pyrittävä kehittämään niin, että nämä vaatimukset pystytään toteuttamaan ilman erillisiä uusia resursointia.

Toimintavuoden aikana pyritään vielä löytämään uusia toimintamalleja seurakunnan palvelutehtävä huomioiden niin, että palvelua tuotetaan ilman lisäkustannuksia.

25.1 Vaihtoehtoja talouden tasapainottamiseen

Vuoden 2024 talousarvioon vaikuttavia muutoksia on haastavaa tehdä käynnissä olevan yhtymäselvityksen, yhden henkilön työmuoto mallissa ja kirkkoherran vaihtumisen vuoksi, vaikka talousarvio näyttää 129 300 euroa alijäämää. Seurakunnassa on palkattu tukipalveluun yksi työntekijä, mutta vastaavasti kustannuksia ei ole vielä saatu jaettu tarpeellista määrää. Tämä lisää kustannuksia mm. henkilöstökuluissa, työväline, ICT, työterveys, hallinto ja matkakuluissa. Toimintoja supistamalla, palvelua vähentämällä ja rakennuksista luopumalla voi seurakunta saada talouden tasapainoon itsenäisenä seurakuntana.

Ratkaisuvaihtoehtoja talouden tasapainoittamiseen		
Toimenpide	Merkitys	Arvioitu vaikutus €/ v
Itsenäinen seurakunta:		
Kirkollisvero% korottaminen 0,3 yksikköä	Merkittävä	120 000
Kirkkojen käyttöasteen parantaminen	Merkittävä	
Rakennuksista luopuminen	Erittäin merkittävä	20 000 - 150 000
Turtolan Seurakuntakoti, rivitalo		
Yhteistyön syventäminen itsenäisinä seurakuntina	Vähäinen	
Ei lakisääteisistä toiminnoista luopuminen	Merkittävä	
Henkilöstön vähentäminen/ lomauttaminen	Merkittävä	
Kiinteistöjen, hautausmaiden ylläpitotason alentaminen		
Hintojen tarkistaminen ylöspäin	Vähäinen	1 000 - 5 000
Maksuttomia palveluita maksulliseksi	Vähäinen	1 000 - 5 000
Seurakuntayhtymä	Merkittävä	150 000 - 200 000 €
Yksi hallinnon kirkkoherra		
Osittain yhteiset työntekijä		
Yksi hallinnon kirkkoherra		
Yksi talous- ja henkilöstöpalvelu osasto		
Yksi kiinteistöpalvelu johto		
Yks hautauspalvelu johto		
Vähentää hallinnon ja talouden kustannuksia		
Yksi seurakunta	Erittäin merkittävä	
Yksi hallinnon kirkkoherra		
Yhteiset työntekijät		
Yksi talous- ja henkilöstöpalvelu osasto		
Yksi kiinteistöpalvelu johto		
Yks hautauspalvelu johto		
Toiminnan suunnittelussa eniten vaihtoehtoja		
Vähentää hallinnon ja talouden kustannuksia yhtymämallistakin		

26 PÄÄLUOKKA 900, HAUDANHOITORAHASTO

Kustannuspaikat: Haudanhoitorahasto (9004050000)

Seurakunnan oma valinta, ei lakisääteistä velvoitetta hautojen hoitopalvelun tuottamiseen.

Hautainhoitorahasto

kustannuspaikka 900 4050000

TAVOITTEET

- Paikallisia kausityöntekijöitä sopimushautojen hoitoon avoimen työnhakuprosessin kautta
- Laadukkaan ja kustannustehokkaan palvelun tuottaminen
- Ympäristövaatimusten huomioiminen
- Sähköiset palvelukanavat käyttöön

TOTEUTUS

- Hinnoittelussa pitkäaikaista sopimusta suosiva toimintamalli
- Haudanhoitojen kehittäminen hoitotyössä
- Haudanhoitosopimusten siirtäminen digitaaliseen arkistoon ja järjestelmään
- Verkkokauppa ja sähköinen sopimushallinta

Seurakunnalle kuuluva hautausmaan perushoito ja hautaoikeuden haltijalle kuuluvat tehtävät määräytyvät hautausmaan hoitosuunnitelman mukaisesti. (KL 3 luku 33 §) Seurakunnalla on korvausta vastaan hoitoon otettujen hautojen hoitamista varten haudanhoitorahasto. (KL 3:33 § 2 mom.) Jos toimivaltaista hautaoikeuden haltijaa ei ole valittu tai määrätty, seurakunta voi harkita sopimuksen tekemistä muunkin henkilön kanssa, jolla on oikeus tulla haudatuksi hautaan tai jonka omainen on haudattu hautaan. Jos toimivaltainen hautaoikeuden haltija ei hyväksy tehtyä sopimusta, seurakunnalla on oikeus irtisanoa sopimus ja palauttaa jäljellä oleva hoitokorvaus sopimuksen osapuolelle.

Hautainhoitorahaston taloutta seurataan erityiskatteisena rahastona kirjanpidollisesti erillisellä seuranta- ja tasekohteella, 9004050000.

Rahasto tarjoaa vuosittain kesä ja kasteluhoitoa vuoden tai viiden vuoden hoitosopimuksilla. Vuonna 2023 haudanhoitorahasto palveli 175 sopimusasiakasta. Arvioitu tuotto vuodelle 2024 on pitkäaikaisista sopimuksista 10 000 euroa (323800/9004050000) ja vuosittain tehtäviä sopimuksista tulee arviolta 6 000 euroa (323200/9004050000).

Haudanhoitorahastorahaston sopimukset muodostuvat pääosin seurakunnan tarjoaman verkkokaupan kautta. Sähköinen toiminta mahdollistaa lukumääräisesti laajan sopimuskokonaisuuden hallinnan tietoturvallisesti ja helposti. Sopimukset säilytetään Therefore- järjestelmässä.

Rahasto käyttää kertynyttä varallisuutta arviolta 1 700 euroa vuoden 2024 hoitopalveluihin.

26.1 Kustannusten ja tuottojen eriyttäminen seurakunnan taloudesta

Rahastolle muodostuu kustannuksia haudanhoitosopimuksien palvelun tuottamisesta. Osa palveluista tuotetaan seurakunnan henkilökunnan toimesta, jonka vuoksi henkilöstökuluja jaetaan haudanhoitorahastolle kirjanpidollisesti kustannusten jakamisella.

Seurakunnan kustannuksista hautainhoitorahastolle on jaettu kirkkohallituksen kirjausohjeen mukaisesti kukkien hoitoon liittyviä kustannuksia.

Haudanhoitorahaston tietojen hallinta ja säilyttäminen on osa Therefore järjestelmän kustannusta. Haudanhoitorahastolle on kirjattu talousarviossa yksi Therefore ohjelmisto lisenssit 2 000 € (1/5), 400 euroa. (433000/9004050000).

26.2 Kiinteistöjen yleiskulut

Seurakunnan kiinteistöjen yleiskulut -kustannuspaikalle, kerätään toimintavuoden ne kustannukset, joita ei suoraan voida kohdentaa vain tietylle kiinteistölle. Hautainhoitorahastolle näitä kustannuksia ei ole arvioitu. Näihin kuluihin voidaan laskea hoitohautojen hoitamiseen käytettävä vedenkulutusarvio, työvälinekulut jne. seurakunnan kuluista.

26.3 Yleishallinnon kustannukset

Seurakunnan muu yleishallinto –kustannuspaikalle kerätään toimintavuoden ne kustannukset, joita ei suoraan voida kohdentaa tietylle työalalle tai kustannus on niin pieni, ettei sitä ole tarkoituksenmukaista jakaa laskun kirjauksen yhteydessä useille kusan-

nuspaikoille. Yleishallinnon kulut jaetaan henkilöstökulujen suhteessa kustannuspaikoille. Hautainhoitorahastolle siirtyy henkilöstökulujen suhteessa osuus yleishallinnon kustannuksista.

26.4 Työajankäytön arviointi

Työajankäytön kustannukset on jaettu hautainhoitorahastolle liitteenä olevan kustannusjaon mukaisesti.

Hautainhoitorahastolle palkataan vuosittain kausityöntekijöitä ja viime vuonna myös ostopalveluna yritystoimija hautojen hoitamiseen. Talousarviossa henkilöstömäärä on arvioitu yhteensä viidellä työntekijällä, josta haudanhoitorahaston kausityöhön on arvioitu 5 henkilötyökuukautta, kuitenkin niin, niin että henkilön työaika on 6 tuntia päivässä.

26.5 Hautainhoitorahaston talouden tasapaino

Hautainhoitorahaston tuottojen ja kulujen tulee olla tasapainossa. Vuosittaiset vaihtelut ovat kuitenkin sallittuja.

Haudanhoitorahaston hinnastoa on tarkistettu, selkeytetty ja yhdenmukaistettu Kolarin ja Ylitornion seurakuntien kanssa. Hinnasto ohjaa verkkokauppapalvelun käyttämiseen.

26.6 Hautainhoitorahasto talousarvio 2024 ja suunnitelma 2025 – 2026

HAUDANHOITORAHASTO	TP 2022	TA 2024	TS1 2025	TS2 2026
Toimintatuotot	17 716	18 100	18 100	18 100
Maksutuotot	17 706	18 100	18 100	18 100
Muut toimintatuotot	10			
Toimintakulut	-17 716	-18 100	-18 100	-18 100
Henkilöstökulut	-5 997	-12 600	-12 600	-12 600
Palkat ja palkkiot	-5 011	-10 200	-10 200	-10 200
Henkilösivukulut	-986	-2 400	-2 400	-2 400
Palvelujen ostot	-9 351	-1 800	-1 800	-1 800
Aineet ja tarvikkeet	-2 367	-3 700	-3 700	-3 700
Ostot tilikauden aikana	-2 367	-3 700	-3 700	-3 700
TILIKAUDEN TULOS	-0	-0	-0	-0

26.7 Hautainhoitorahaston taloussuunnitelma

Hautainhoitorahasto on vuoden 2022 jälkeen hieman ylijäämäinen. Ylijäämä antaa mahdollisuuden pitää palvelun taso laadukkaana maltillisilla hinnankorotuksilla.

Hautainhoitopalveluiden markkinointi on osa hyvää asiakaspalvelua. Rahaston varallisuus tulee olla tasolla, joka mahdollistaa palvelun tason pitämisen laadukkaana kustannusten noususta huolimatta. Rahaston toimintaa voidaan kehittää edelleen.

27 VAIKUTUS VERTAILTAVUUTEEN

Talousarvio on vertailtavissa edellisiin toimintavuosiin.

28 TALOUSARVION SITOVUUS

Kirkkovaltuusto päättää toiminnallisista tavoitteista sekä määrärahojen ja tuloarvioiden sitovuustasoista. Sitovuustason tulee käydä selkeästi ilmi talousarviosta. Sitovuustaso on toimintakate pääluokittain tarkoituskäytösperiaatteen mukaan. Sitovuustason mukaista toimintakatetta ei saa ylittää. Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (Seurakunnan taloussääntö)

Vaikka talousarvion sitovuus on vahvempi kuin toiminta- ja taloussuunnitelman sitovuus, myös toiminta- ja taloussuunnitelma on seurakuntatalouden hallintoelimiä ja henkilöstöä velvoittava asiakirja. (Kirkkohallituksen yleisohje 18.10.2022)

Talousarvion sisäiset erät eivät ole sitovia. Laskennalliset erät (vyörytykset) eivät ole sitovia. Talousarviossa ja tilinpäätöksessä sisäisten tulojen ja menojen sekä laskennallisten tulojen ja menojen on oltava yhtä suuret.

29 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet ovat osa talousarvion laatimisen perusteita. Nämä perusteet ovat luettavissa tästä talousarvioista. Erillinen tämän talousarvion täytäntöönpano-ohje hyväksytään kirkkoneuvoston kokouksessa alkuvuodesta 2024, jonka jälkeen se tuodaan henkilöstölle ohjeiksi. Lisäksi taloutta ja toimintaa ohjataan seurakunnan kirkkovaltuuston tai kirkkoneuvoston hyväksymissä ohjeissa ja säännöissä. Nämä ohjeet ja säännöt löytyvät seurakunnan verkkosivuilta.